

100 LET MESTA
POSTOJNA
1909-2009

P O S T O J N S K I
PREPIH

POSTOJNA
V OSRČJU ZELENEGA KRASA

| Marec 2012 | letnik 6 | številka 19 | ISSN 1855-2382 |

Kazalo

Iz občinske hiše

Uspešno na razpisih / 4

Obvestila / 5

Voščila / 9

V središču

Nova vlada / 10

Zgodilo se je

Iz naše občine / 11

Kultura / 13

Šport / 17

Mladi

Športnik / 19

Ekokaravana / 20

Zgodovinski kotiček

O tistem Antonu, ... / 21

Še en spomin kot izziv / 22

Kranjski Homer / 24

Predstavljamo

Regijska varna hiša / 25

Razvedrilo / 26

Uvodnik

Spoštovane bralke in bralci!

V preteklem mesecu nam je lokalno politično prizorišče postreglo z zelo zanimivim procesom sestavljanja vladne ekipe. No, 10. februarja smo jo le dobili. S tem se je na nek način končala politična kriza, v kateri se je naša država znašla, ko je lani razpadla pretekla vladna koalicija. In čeprav to samo po sebi ne pomeni ničesar, je lahko dobra podlaga za iskanje rešitev, ki bi v Sloveniji končale tudi drugo, veliko hujšo krizo. Govorim seveda o gospodarski, ki na naša vsakdanja življenja vpliva veliko ostreje kot politična.

Od nove vlade pa si veliko obetamo tudi v lokalnem okolju. Prvič že zato, ker je »nova« in ker nam novosti vedno vlivajo upanje. Drugič pa seveda zato, ker v njej sedi donedavni postojnski podžupan Zvone Černač, ki lokalne probleme pozna do podrobnosti. Celotna vladna ekipa bo sicer imela polne roke dela z reševanjem težav na celotnem območju države, vendar bodo tudi nekatera vprašanja naše občine gotovo prišla na vrsto.

Poleg Černača naša lokalna skupnost veliko pričakuje tudi od ministra za kmetijstvo in okolje Franca Bogoviča. V zadnjih mesecih smo bili namreč občani soočeni s precejšnjimi težavami pri oskrbi s pitno vodo, ki so bile najverjetneje v večji meri posledica preobilnega polivanja gnojevke v poletnih oziroma jesenskih mesecih preteklega leta. In ravno na tem področju je bil do sedaj odnos države, ki ima v rokah vse vzvode nadzora in kaznovanja kršiteljev, preveč pasiven.

Pomembna bodo tudi vprašanja v povezavi z vadiščem Slovenske vojske na Počku. Občane v tem trenutku gotovo najbolj zanima, kako se bo odvijal predvideni sprejem Državnega prostorskega načrta OSVAD in kdaj bo država realizirala svoje finančne obveznosti iz naslova podpisanega dogovora. Teh se je v preteklih letih nabralo že za več kot 750.000,00 EUR, ki naj bi jih država namenila za sofinanciranje izgradnje novega gasilsko-reševalnega centra v Postojni. Že v nekaj mesecih lahko pričakujemo prve poteze novega ministra, ki bodo gotovo nakazovale tudi smer reševanja omenjenih težav.

Seveda pa ima tudi večina drugih ministrov v svojih resorjih področja, ki bodo bolj ali manj vplivala na življenje in razvoj naše občine, zato bomo z velikim pričakovanjem spremljali poteze nove vladne ekipe. Brez dvoma pa lahko ugotovimo, da je glavna naloga vlade ustavitev negativnih trendov v gospodarstvu. To bi samo po sebi pozitivno vplivalo tudi na občino Postojna.

Boštjan Udovič, odgovorni urednik

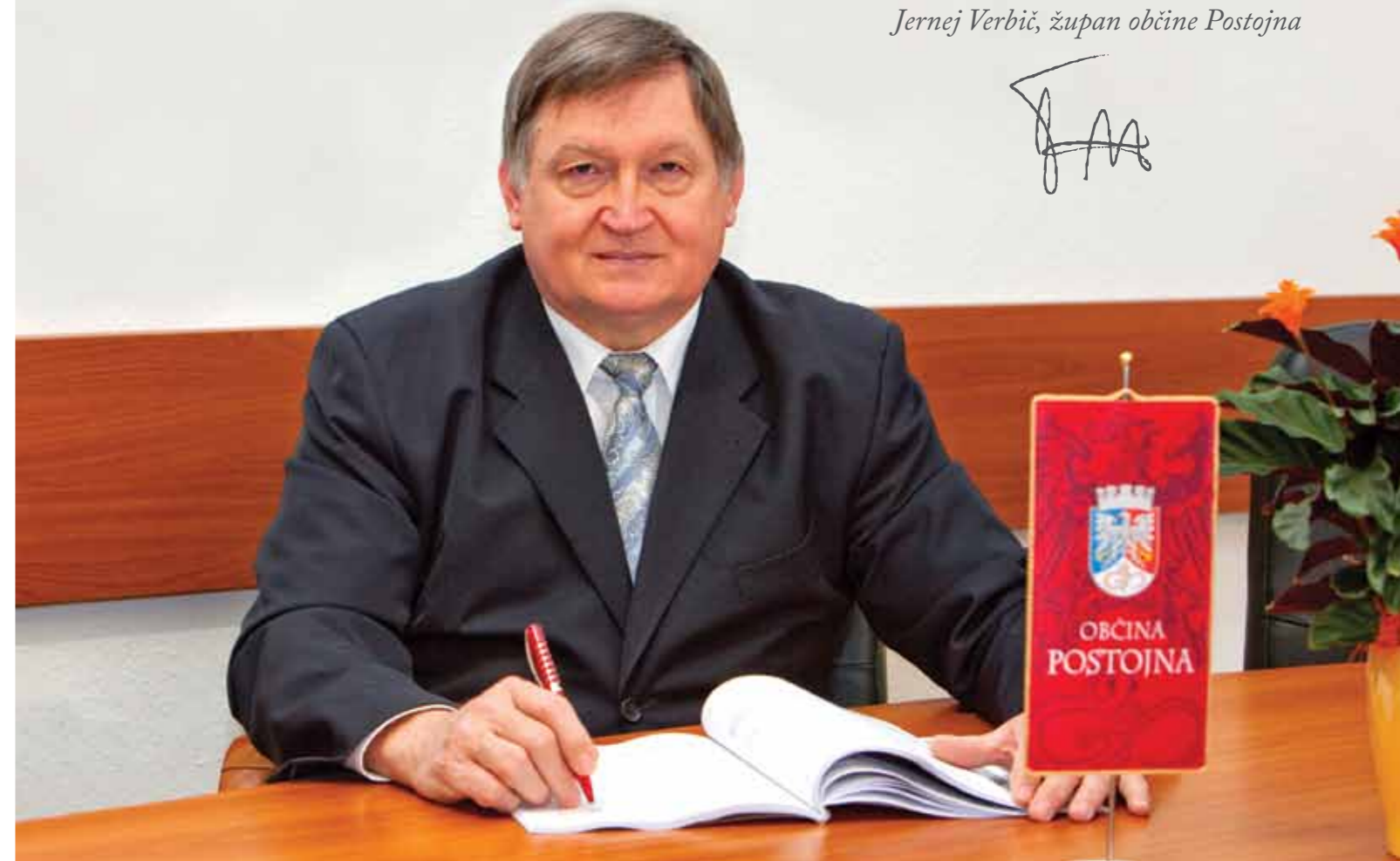
Nagovor župana

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Zadnji dnevi preteklega leta in prvi mesec letošnjega leta so nam zelo nazorno in jasno pokazali, kako velik dar je čista voda ter kako krhek in občutljiv je lahko kraški svet. Prav to, kar nas že tako dolgo postavlja na zemljevid sveta, to po čemer smo tako znani, lahko hitro pokaže svoje omejitve, če pri našem ravnanju nismo dovolj previdni. V tem svetu, kjer vse tako hitro lahko pride do podzemskih zalog pitne vode, je skrb za čisto okolje, za odgovoren odnos do narave, naloga in dolžnost prav vsakega med nami. Predvsem mesec januar je zaznamovalo dejstvo, da voda iz naših pip ni bila primerna za pitje. Ugodje, na katerega smo tako navajeni, da ga jemljemo za samo po sebi umevnega, pa je vendar veliko več kot preprosta danost, je dar in je privilegij, ki se ga moramo zavedati. Prav vsakdo od nas je delček v mozaiku te odgovornosti. Občina Postojna je v sodelovanju z občino Piška, Zavodom za zdravstveno varstvo iz Koprca in podjetjem Kovod k reševanju tega problema pristopila resno, zavzeto in sistematično. Zagotavljanje čiste pitne vode seveda ni in ne more biti enkraten projekt, to je proces, ki se ne konča, saj ga je potrebno ves čas nadgrajevati in izboljševati. Rešitve, ki so bile zadostne pred desetletji, so danes premajhne in preveč skromne, tako kot bodo nedvomno tudi naše današnje rešitve čez čas postale take. Zato je to proces brez konca in naloga, ki bo vedno na dnevnem redu.

V začetku tega leta smo bili dejavni tudi na drugih področjih. V partnerskem projektu Julius smo moči združili tudi preko državne meje v projektu, kjer je vodilni partner občina Tržič (Monfalcone). Pristopili smo tudi k projektu, ki na jedilne mize naših šolarjev prinaša zdravo in domačo hrano lokalnih pridelovalcev. Pričetek leta je vsekakor daleč od zimske zaspanosti in prepričan sem, da bo tudi to leto razgibano, pestro ter upam, da tudi uspešno.

Jernej Verbič, župan občine Postojna

Uspešno na razpisih

Čezmejno sodelovanje Slovenija – Italija

Občina Postojna se je v letu 2009 kot projektni partner prijavila na več razpisov v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007–2013. Uspešni smo bili na treh in pridobili skupno več kot 180.000,00 EUR. V tokratni številki vam kot vodja projektov predstavljam prva dva.

JULIUS – Raba in ovrednotenje kulturne dediščine ter skupna raba športne infrastrukture na čezmejnem območju Julijskih Alp do Jadrana

Namen projekta, ki bo trajal dve leti, je vzpostaviti partnerskega omrežja in je razdeljen na dve osnovni področji delovanja: prvo zajema prirejanje dogodkov, posvetov in tečajev za izboljšanje športne, kolesarske in izletniške ponudbe in za oblikovanje specifičnih turističnih produktov, ki bodo namenjeni zlasti gorskemu prostoru in speleologiji. Med drugim bomo priredili tečaje alpinizma in športnega plezanja, didaktične delavnice o okolju in skupne mednarodne prireditve. Nadalje bomo vrednotili in promovirali športno udejstvovanje na prostem in naravoslovne poti projektnega območja. Drugo področje delovanja pa se nanaša na investicije za izboljšanje športnih infrastruktur in sprejemnih centrov.

” *Uspešni smo bili na treh razpisih in pridobili skupno več kot 180.000,00 EUR*

Na prvem sestanku projektne odbora, ki se je sestel v Postojni 16. februarja letos, so obravnavali prerazporeditev proračunskih sredstev in pripravo koledarja dogodkov ter pobud, ki bodo omogočale doseganje predvidenih rezultatov. Pred sestankom je bila novinarska konferenca, kjer so se srečali župan Občine Postojna g. Jernej Verbič, županja Občine Tržič ga. Silvia Altran in župan Občine Amperzzo g. Michele Benedetti.

Občina Postojna bo soudeležena pri izvajanju aktivnosti na obeh področjih, saj nameravamo urediti naravno plezalno steno in njeno okolico na Soviču ter jo povezati s trim stezo. Za promocijo plezalnih aktivnosti nameravamo v sodelovanju z osnovnimi in srednjimi šolami organizirati začetne tečaje prostega plezanja v kombinaciji z uporabo umetnih plezalnih sten, ki se že nahajajo v telovadnicah in na naravnih steni na Soviču.

Občina Postojna bo sodelovala tudi pri sestavi večjezičnega gradiva za promocijo znamenitosti posameznih delov območja in prireditve, ki se bodo izvajale.

P.E.S.C.A. – Projekt o vzgoji za zdravo prehrano

V današnjem času se vedno bolj srečujemo z nezdravimi prehranjevalnimi navadami odraslih otrok in njihovih staršev, zato je partnerski projekt P.E.S.C.A. naložba v sedanje in prihodnje generacije. S projektom, ki bo trajal tri leta, bomo poskušali osnovnošolskim otrokom približati tipične lokalne proizvode ter v šolske jedilnike vnesti tradicionalne jedi z našega območja.

V ta namen bomo izvedli analizo prehranjevalnih navad šolarjev in izbor tipičnih krajevnih proizvodov in jedi.

Za promocijo tipičnih izdelkov in jedi bomo usposobili promotorje zdrave hrane in različne didaktične pripomočke. Izvedena bodo usposabljanja in študijske poti učiteljev t.j. promotorjev zdrave prehrane na slovenskih in italijanskih šolah.

Cilj projekta je v šolskem letu 2013/14 sistemsko vključiti tipične kmetijske proizvode v jedilnik osnovnih šol tako na slovenski kot italijanski strani, prav tako pa jim bo omogočena preizkušnja različnih tipičnih jedi drugega področja.

Dolores Dolenc Bajc, vodja projekta

Progetto finanziato nell'ambito del Programma per la Cooperazione Transfrontaliera Italia-Slovenia 2007-2013, dal Fondo europeo di sviluppo regionale e dai fondi nazionali. Progetto cofinanziato in okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE RS ZA LOKALNO SAMOUPRAVO
IN REGIONALNO POLITIKO

Ministero dell'Economia
e delle Finanze

Oglasna deska

Zbiranje kosovnih odpadkov iz gospodinjstev na urbanem območju občine Postojna (20. 3. – 8. 5. 2012)

Tudi v letošnjem letu boste lahko prebivalci naselij **Postojna** in **Prestranek** dvakrat oddali kosovne odpadke, ki so se nabrali v vaših gospodinjstvih in jih ne potrebujete več. Prva – spomladanska akcija zbiranja se bo začela **20. 3. 2012** v naselju Postojna in končala **8. 5. 2012** v naselju Prestranek (glej spodnji razpored). Na terminsko in lokacijsko vnaprej določenih mestih bodo nameščeni odprti zabojniki v velikosti 5 – 9 m³. Ko se bo zabojnik napolnil, se ga bo odpeljalo na praznitev, po praznjenju pa vrnilo na prvotno mesto. Posamezen zabojnik bo na lokaciji, za oddajo kosovnih odpadkov, na voljo **najmanj 3 dni. Zadnji dan oddaje** na posamezni lokaciji morajo biti kosovni odpadki pripravljeni za odvoz **najkasneje do 8. ure zjutraj**.

Uporabnike naših storitev **na območju vasi** občine Postojna pa pozivamo, da do konca leta izkoristijo **brezplačen odvoz kosovnih odpadkov »na klic«** (v januarju 2012 je vsako gospodinjstvo prejelo 2 kupona za naročilo brezplačnega odvoza kosovnih odpadkov). Opozarjamo, da neizkoriščeni kuponi niso prenosljivi v naslednje leto in da jih ni možno uporabiti za na primer odvoz zelenega vrtnega odpada.

Prosimo Vas, da NE oddajate naslednjih odpadkov:

- gradbenega materiala (vključno z azbestcementnimi odpadki),
- izolacijskega materiala,
- avtomobilskih delov (vključno z odpadnimi avtomobilskimi gumami),
- tekstila in oblačil,
- nevarnih odpadkov.

Odpadkov, ki ne sodijo v skupino kosovnih odpadkov iz gospodinjstev, NE BOMO ODPELJALI!!!

V okviru akcije zbiranja kosovnih odpadkov iz gospodinjstev, lahko oddate naslednje odpadke:

NOVOST – ločeno zbiranje odpadnih oblačil in tekstila!

Občane Postojne obveščamo, da smo pričeli z ločenim zbiranjem **odpadnih oblačil in tekstila**. Tovrstno blago lahko oddate v za-to namenjene zabojnike, ki se nahajajo **na naslednjih lokacijah**:

- **POSTOJNA** / Tržaška cesta, ekološki otok pri bivšem motelu Proteus
- **POSTOJNA** / Titova cesta, ekološki otok pri pokopališču
- **POSTOJNA** / Ulica Franca Smrduja – pri trgovini Tuš
- **PRESTRANEK** / Ulica Padlih borcev, ekološki otok pri bivši trgovini
- **DEPONIJA STARA VAS** / Zbirni center Postojna

V zabojnike za odpadna oblačila in tekstil lahko odlagate:

- moška, ženska in otroška oblačila, igrače iz tekstila, hišni tekstil iz naravnih materialov – na primer iz bombaža (volnene in bombažne odeje, posteljnina, zavese, pregrinjala, prti), obutev (samo v paru), potovalne torbe, torbice, kravate, pasovi, ...

V zabojnike za odpadna oblačila in tekstil se ne sme odlagati:

- umazanih in strganih oblačil ter obutve, krp, prešitih odev ali preprog.

Oddajajte samo čista in suha oblačila, obutev ter tekstil, ki morajo biti zapakirani v plastičnih vrečah, da so zaščiteni pred vlago (v izogib plesnjenju).

POSTOJNA

1	RAUBARKOMANDA	Za mostom na cesti proti Uncu	20. 3. – 23. 3. 2012
2	JAVORNIŠKA POT	Med hišama številka 8 in 10	20. 3. – 23. 3. 2012
3	LJUBLJANSKA CESTA, PARK POD JAVORNIKI, NA LOKVI	Pri delavnici CPK	20. 3. – 23. 3. 2012
4	ULICA VILKA KLEDETA	Ob vhodu v ulico	20. 3. – 23. 3. 2012
5	POT NA POLJANE, ZA SOVIČEM	Pri hiši Pot na Poljane številka 6	20. 3. – 23. 3. 2012
6	POD OSTRIM VRHOM	Pred hišo številka 15	23. 3. – 27. 3. 2012
7	ULICA LUKE ČEČ, TOMŠIČEVA ULICA, VEGOVA ULICA	Pri stopnicah, ki vodijo na Tomšičevo ulico	23. 3. – 27. 3. 2012
8	JERŠICE, KOLODVORSKA ULICA I, NOTRANJSKA ULICA	Na križišču Notranjske in Kolodvorske ulice	23. 3. – 27. 3. 2012
9	KOLODVORSKA ULICA II	Pri bloku številka 27	23. 3. – 27. 3. 2012
10	CANKARJEVA ULICA, KALISTROVA ULICA	Pri bloku na Cankarjevi ulici 7	27. 3. – 30. 3. 2012
11	VOJKOVA ULICA, KRAIGHERJEVA ULICA	Na zelenici nasproti Kraigherjeve ulice 9 in 11	27. 3. – 30. 3. 2012
12	KRAIGHERJEVA ULICA	Na zelenici pri bloku številka 7	27. 3. – 30. 3. 2012
13	VOJKOVA ULICA	Med blokoma številka 4 in 6	27. 3. – 30. 3. 2012
14	GREGORČIČEV DREVORED	Pri UNZ Postojna	30. 3. – 3. 4. 2012
15	PREŠERNOVA ULICA	Na stari tržnici pri bloku številka 6	30. 3. – 3. 4. 2012
16	ULICA 1. MAJA	Pri bloku številka 14	30. 3. – 3. 4. 2012
17	KIDRIČEVO NASELJE I	Med blokoma številka 2 in 3	30. 3. – 3. 4. 2012
18	KIDRIČEVO NASELJE II	Med blokoma številka 14 in 16	3. 4. – 6. 4. 2012
19	VOLARIČEVA I	Pri bifeju Žemljica	3. 4. – 6. 4. 2012
20	VOLARIČEVA II, POD KOLODVOROM	Med blokoma številka 2 in 6 ter Pod Kolodvorom	3. 4. – 6. 4. 2012
21	NOVA VAS, NOVI TRG, ULICA PREKOMORSKIH BRIGAD	Pri starem dijaškem domu	3. 4. – 6. 4. 2012
22	CESTA V STARO VAS	Pri transformatorski postaji	6. 4. – 10. 4. 2012
23	STJENKOVA ULICA	Na Stjenkovi ulici med številkami 6 in 8	6. 4. – 10. 4. 2012
24	PRETNERJEVA ULICA	Na parkirišču na naslovu Pretnerjeva ulica 7	6. 4. – 10. 4. 2012
25	PIVŠKA ULICA	Pri bloku številka 4 in 5 – izmenično	6. 4. – 10. 4. 2012
26	UL. IX. KORPUSA, KAJUHOVA UL., UL. DOLOMITSKEGA ODREDA	Na parkirišču pri stavbi na Kajuhovi ulici 1	10. 4. – 13. 4. 2012
27	ŽUPANČIČEVA ULICA, KETTEJEVA ULICA	Na Kettejevi ulici	10. 4. – 13. 4. 2012
28	CESTA NA KREMENCO, ŠTIHOVA ULICA, KRAŠKA ULICA	Na zelenici ob Štihovi ulici	10. 4. – 13. 4. 2012
29	ERAZMOVA ULICA	Pri domu malih stanovanj	10. 4. – 13. 4. 2012
30	POD JELOVICO, BREZOV DREVORED, STARA VAS	Pri ekološkem otoku v Stari vasi	13. 4. – 17. 4. 2012
31	ULICA FRANCA SMRDUJA	Ob parkirišču trgovine Tuš	13. 4. – 17. 4. 2012
32	ROŽNA ULICA	Med blokoma številka 6 in 8	13. 4. – 17. 4. 2012
33	JURČIČEVA ULICA, KOT	Na Juričičevi ulici številka 12 – 16	13. 4. – 17. 4. 2012
34	TITOV TRG	Za inštitutom ZRC SAZU	17. 4. – 20. 4. 2012
35	JENKOVA ULICA II, STRITARJEVA ULICA	Pred hišo številka 10 – na zelenici	17. 4. – 20. 4. 2012
36	JENKOVA ULICA I	Med blokoma številka 16 in 18	17. 4. – 20. 4. 2012
37	TRG PADLIH BORCEV	Na parkirišču pred stavbo s hišno številko 3	17. 4. – 20. 4. 2012
38	TRŽAŠKA CESTA I	Za blagovnico	20. 4. – 24. 4. 2012
39	TRŽAŠKA CESTA II	Na parkirišču pred Mercatorjem	20. 4. – 24. 4. 2012
40	TRŽAŠKA CESTA III, REŠKA CESTA	Tržaška cesta številka 78	20. 4. – 24. 4. 2012
41	JAMSKA CESTA, ČUKOVCA	Na odcepu Čukovca	20. 4. – 24. 4. 2012
42	KOSOVELOVA ULICA, VILHARJEVA ULICA	Na priključku ulice Pot k Pivki	24. 4. – 27. 4. 2012
43	GLOBOČNIKOVA ULICA	Na parkirišču motela Proteus	24. 4. – 27. 4. 2012
44	LOG	Ob ograji Mercatorja	24. 4. – 27. 4. 2012
45	ZELENI BISER, KAZARJE	Spodnje parkirišče Zeleni biser	24. 4. – 27. 4. 2012

PRESTRANEK

1	NA GRADU	Pri hiši številka 1	4. 5. – 8. 5. 2012
2	GLOBOKA POT	Pri transformatorski postaji	4. 5. – 8. 5. 2012
3	ULICA 25. MAJA	Pri transformatorski postaji	4. 5. – 8. 5. 2012
4	ULICA IVANA VADNALA	Pri gostilni Na mostu	4. 5. – 8. 5. 2012
5	ULICA PADLIH BORCEV I	Pri pošti	8. 5. – 11. 5. 2012
6	ULICA PADLIH BORCEV II	Pri bloku številka 4	8. 5. – 11. 5. 2012
7	REŠKA CESTA I	Pri avtobusnem postajališču	8. 5. – 11. 5. 2012
8	REŠKA CESTA II	Pri frizerskem salonu	8. 5. – 11. 5. 2012

Priprave na letošnjo 11. tradicionalno čistilno akcijo »Očistimo Postojno«, so v zaključni fazi. Da bi akcija potekala čim bolj učinkovito ter usklajeno, vas vabimo, da se nam pridružite pri

11. ČISTILNI AKCIJI OČISTIMO POSTOJNO Pridružujemo se vseslovenski akciji Očistimo Slovenijo.

Čistilna akcija bo **v soboto, 24. marca**, s pričetkom **ob 9.00 na parkirišču pred PTC Primorka**, kjer se bo med 15.00 in 16.00 akcija tudi zaključila. V primeru, da se boste akcije udeležili, to sporočite na št. 051/330-947 (Rifet Kendič) ali po e-pošti na naslov rifet.kendic@postojna.si.

V pričakovanju vaše udeležbe vas lepo pozdravljamo.

Župan občine Postojna objavlja Likovno – literarni javni natečaj na temo

“VODA - NAŠA DOBRINA”

Na natečaju lahko sodelujejo:
**predšolski otroci,
osnovnošolski učenci,
srednješolci in mladi v starosti do 26 let,**
ki obiskujejo enega izmed vzgojno-izobraževalnih javnih zavodov v občini Postojna oziroma imajo stalno bivališče na območju občine Postojna.

Izbrani izdelki bodo nagrajeni.
Nagrajeni izdelki bodo predstavljeni na posebni razstavi.

Izdelke je potrebno predložiti po pošti ali osebno na naslov:
Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna,
s pripisom: Likovno literarni natečaj – 2012

Rok za oddajo izdelkov je 13. april 2012.

Podrobnejši pogoji javnega natečaja so objavljeni na
www.postojna.si.

10. razpis GZS OZ Postojna za izbor najboljših inovacij v Notranjsko-kraški regiji

Območna gospodarska zbornica Postojna že deseto leto zapored izvaja aktivnosti za promoviranje inovatorjev in njihovih dosežkov, predstavitev njihovih inovacij javnosti in mreženje inovatorjev iz cele regije. Z vsakoletnim razpisom za izbor najboljših inovacij v regiji omogoča inovatorjem, da predstavijo dosežke, ki so plod domačega znanja, najboljše inovacije pa nagradi s priznanji. Na ta način želi vzpodbujati inovativno razmišljanje in dvigovati stopnjo razvitosti podjetništva.

Letos tako objavlja že jubilejni 10. razpis za izbor najboljših inovacij v regiji ter vabi podjetja, samostojne podjetnike, fizične osebe kot tudi javne zavode, da predstavijo svoje najboljše inovativne dosežke, realizirane v letih od 2009 do 2011. Zbornica bo prijave sprejemala najkasneje do 31. 3. 2012.

Podrobnejše informacije ter prijavna dokumentacija so na voljo na spletni strani GZS Območne zbornice Postojna: http://www.gzs.si/oz_postojna, po telefonu: 05/72 00 110, ali e-pošti: oz.postojna@gzs.si

Obvestilo

V letu 2012 poteče veljavnost večjemu številu osebnih dokumentov. Največ potovalnih dokumentov, to je potnih listin in osebnih izkaznic, poteče ravno v času dopustov. Praviloma je čakalna doba za izdelavo novega dokumenta en teden, zaradi večjega števila vlog pa se pričakuje, da se bo čas za izdelavo podaljšal. Ker imamo upravne enote zaradi tehničnih zahtev omejeno število delovnih mest na katerih se lahko zajema podatke za izdelavo dokumentov, se ob bistveno povečanem številu vlog lahko poveča tudi sama čakalna doba v vrsti na upravni enoti.

Predlagamo, da preverite veljavnost vaših osebnih dokumentov in si nove dokumente, v izogib težavam tik pred odhodom na dopust, zagotovite pravočasno.

Še nekaj koristnih informacij:

- za potovanje v večino evropskih držav potrebujete le osebno izkaznico,
- nov osebni dokument lahko dobite pred potekom starega (npr. v kolikor vam dokument poteče julija, lahko naročite novega že sedaj, starega pa prinesete s seboj ob naročilu novega),
- ob izdelavi potrebujete eno fotografijo, s fotografom se lahko dogovorite, da vam jo naloži v sistem e – fotografij, ob izdelavi fotografu povejte za kateri dokument se slikate,
- stroški izdelave novih dokumentov znašajo za osebno izkaznico za odraslega 18,77 evra in za potni list (32 strani) 41,55 evra.

Marko Baša, načelnik Upravne enote Postojna

Občina Postojna obvešča, da je bil 2. marca 2012 v uradnem listu RS št. 16/12 objavljen javni razpis za dodelitev finančnih sredstev za pospeševanje razvoja kmetijstva in gozdarstva v občini Postojna v letu 2012

Predmet razpisa je dodelitev proračunskih sredstev (državnih pomoči) za pospeševanje razvoja kmetijstva in gozdarstva v občini Postojna v letu 2012.

Upravičenci so:

- Kmetijska gospodarstva, ki se uvrščajo med majhna in srednje velika podjetja, kot je opredeljeno v Prilogi 1 k Uredbi (ES) 364/2004 in so vpisane v register kmetijskih gospodarstev, imajo sedež v občini Postojna ali imajo v lasti oziroma v zakupu kmetijska zemljišča, ki ležijo na območju občine Postojna.
- Organizacije, ki so registrirane za izvajanje aktivnosti v okviru tehnične pomoči na področju kmetijstva in gozdarstva na območju občine Postojna in registrirana stanovska (društva) in interesna združenja in zveze, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane na območju občine Postojna.

Pogoje za so natančno opredeljeni v javnem razpisu, ki je v celoti objavljen na spletni strani Občine Postojna www.postojna.si.

Razpisna dokumentacija je dosegljiva na spletni strani Občine Postojna www.postojna.si ali pa v sprejemno-informacijski pisarni Občine Postojna vsak dan v poslovnem času do izteka prijave na razpis, to je do **26. marca 2012**.

Dodatna pojasnila lahko zainteresirani dobijo na naslovu: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna, Kontaktna oseba: Tatjana Rolih (T: 7280-700, 7280-789).

Na podlagi Odloka o priznanjih Občine Postojna (Uradni list RS št. 30/09) ter 14., 15. in 16. člena Odloka o priznanjih Občine Postojna o podeljevanju priznanj Občine Postojna (Uradni list RS št. 30/09), komisija za podelitev priznanj Občine Postojna objavlja

R A Z P I S

za podelitev priznanj in nazivov Občine Postojna v letu 2012

Pobude za podelitev priznanj lahko posredujejo svetniške skupine Občinskega sveta Občine Postojna, društva in druge organizacije civilne družbe ter posamezni občani. Pobude morajo biti pisne in obrazložene ter podane v skladu z določili javnega poziva.

Naziv »Častni občan Občine Postojna« je najvišje priznanje Občine Postojna in se lahko podeli posameznim občanom, ki so izjemno zaslužni za ugled, pomen in razvoj občine ter za razvoj njenih dobrih medmestnih in mednarodnih odnosov.

Naziv »Častni meščan Postojne« se lahko podeli posameznim prebivalcem mesta Postojna, ki so s svojim življenjem in delom pustili poseben pečat pri razvoju mesta.

Zlato priznanje Občine Postojna se podeljuje za izredne zasluge in dosežke, ki so vidno prispevali k razvoju in napredku gospodarskega, kulturnega, športnega in drugega napredka občine in širše skupnosti. Zlato priznanje občine Postojna se lahko podeli podjetjem, družbam, podjetnikom, zavodom, društvom, krajevnim skupnostim in posameznim občanom občine Postojna.

Priznanje »23. april« se lahko podeli posameznim občanom, društvom in ne-profitnim organizacijam za njihove zasluge pri ohranjanju vrednot TIGR-a, NOB in osamosvojitvene vojne ali za njihove zasluge na humanitarnem, solidarnostnem in drugih splošno koristnih področjih.

Srebrno priznanje Občine Postojna se lahko podeli ob posebnih dogodkih in jubilejih podjetjem, družbam, podjetnikom, združenjem, zavodom, društvom, krajevnim skupnostim in posameznikom.

Priznanje Miroslava Vilharja se podeljuje za izjemne stvaritve s področja kulture, ki pomembno oblikujejo kulturno življenje prebivalcev občine Postojna ali za stvaritve, za katere so ustvarjalci prejeli mednarodna priznanja oziroma so s svojim delom pomembno prispevali k upodobitvi in predstavitvi občine Postojna doma in v svetu. Priznanje se praviloma podeli občanom Postojne, lahko pa se podeli tudi drugim, če se ti s kulturo ukvarjajo v Občini Postojna.

Pogoji za podajo pobud in predlogov ter za podelitev priznanj in kriteriji za podelitev posameznega priznanja so natančno opredeljeni v javnem razpisu, ki je v celoti objavljen na spletni strani Občine Postojna www.postojna.si.

Predloge za podelitev priznanj je potrebno v zapečateni ovojnici predložiti na naslov:

Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna
s pripisom: RAZPIS - PRIZNANJE, NAZIV: _____ - 2012
do petka 30. marca 2012 do 13. ure.

*Čestitke novorojenčkom
in njihovim staršem!*

Od 25. januarja do 25. februarja 2012
so na svet prijokali...

Urban Tristan Ela
Žani Leon Aleksandar
Anika Matej Naj
Tevoz Hajdi Mark

*Vse najboljše,
dragi starostniki*

Pretekli mesec so praznovali:

90 let in več:

Pavlovčič Marjeta, Biščak Ivana, Istenič Ivana, Ženko Maks in Pirih Vladimir.

80 let in več:

Podboj Justina, Vadnjal Anton, Kranjc Marija, Turk Milenka Ivana, Jenček Jožef, Križman Jožefa, Gombač Matilda, Kovač Zofija, La Cognata Julija, Križaj Ivana, Ostanek Anton, Puc Francišek, Šturm Franciška, Žitko Franciška, Hočevar Antonija, Žagar Emil, Burger Marija Natalija, Karbič Irena, Milavec Marija, Širca Marija, Rebec Matija, Žitko Ana, Doles Jakob, Slejko Matilda, Merlak Viktor, Škof Vera, Tušar Ivana, Debevec Olga, Beber Anton, Širca Marija, Dolenc Irena, Gabrenja Irena, Marinšek Franc, Urh Alojz, Magajna Alojz, Kragelj Jožica, Tušar Marija in Širca Jožef.

ORTO SMART -
novi paket za mlade, s katerim
se boste lahko neskončno dolgo
pogovarjali, pošiljali neskončno
število SMS-ov in MMS-ov in
prenašali kar do 1 GB podatkov.

**IZREDNA PONUDBA ZA
PODJETJA IN PODJETNIKE.**
(do 31.3.2012)

Nadgrajeni paketi
PODJETNI
- veliko več za isto ceno!
Si.mobil vam znižuje stroške poslovanja!

Si.mobil postojna je pravi naslov za ugodnosti!

Več informacij dobite na pooblaščenem prodajnem mestu Si.mobil postojna na Tržaški 4 v Postojni ali po telefonu: gsm 040 411-631, tel. 05 7202-300

Nova vlada

Republika Slovenija je dobila deseto vlado

Boštjan Udovič

Potem, ko je bila deveti vladi v zgodovini samostojne Republike Slovenije že 20. septembra lani izglasovana nezaupnica, je Državni zbor RS na 7. izredni seji tekočega mandata dne 10. februarja 2012 s 50 glasovi za in 10 proti le imenoval deseto vlado, v kateri je poleg predsednika vlade Janeza Janše še 11 ministrov in 1 ministrica. S tem se je na nek način zaključila politična kriza, ki je v naši državi uradno nastopila septembra lani, neuradno pa še nekaj mesecev prej.

Vlada pod vodstvom sedaj že bivšega predsednika Boruta Pahorja se je že od samega imenovanja 21. novembra 2010 poleg gospodarske in finančne krize soočala tudi z nenehnimi notranjimi trenji in nekaterimi aferami. Rezultat koalicijskih nesoglasij je bil izstop stranke DeSUS, do katerega je prišlo maja lani. Sledil pa je še izstop stranke Zares, s čimer je vlada izgubila nominalno večino v državnem zboru. To se je izkazalo 20. septembra 2011, ko je bila vladi izglasovana nezaupnica. Tega dne se je tudi začela politična tekma za oblikovanje nove vlade.

Državlani smo na prvih predčasnih volitvah v državni zbor v zgodovini samostojne Republike Slovenije na novo »razdelili karte«, po izredno dinamičnih koalicijskih pogajanjih pa so koalicijski za izhod iz krize, kakor so jo poimenovali nekateri akterji, sestavile stranke SDS, Državljanska lista Gregorja Viranta, SLS, DeSUS in NSi, katerih predsedniki so 25. januarja 2012 sklenili koalicijsko pogodbo. Stranke so novonastali vladi s podpisom koalicijske pogodbe načeloma zagotovile 50 (z glasovoma poslancev narodnih skupnosti pa celo 52) glasov podpore v državnem zboru. Na podlagi podpisane koalicijske pogodbe so poslanci koalicijskih strank za mandatarja predlagali Janeza Janšo, ki je 28. januarja 2012 z 51 glasovi za in 39 proti tudi postal mandatar za sestavo Vlade RS. V soboto, 4. februarja 2012, je mandatar po posvetovanju koalicijskih partnerjev tudi formalno vložil listo ministrskih kandidatov, ki so bili 10. februarja 2012, kot rečeno, tudi imenovani s strani državnega zbora.

Člani 10. Vlade Republike Slovenije:

Janez Janša – predsednik vlade
 mag. Radovan Žerjav – podpredsednik vlade in minister za gospodarski razvoj in tehnologijo
 Karl Erjavec – podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve
 Ljudmila Novak – podpredsednica vlade in ministrica brez resorja za področje odnosov med RS in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med RS in Slovenci po svetu
 mag. Andrej Vizjak – minister za delo, družino in socialne zadeve
 Zvonko Černač – minister za infrastrukturo in prostor
 Franc Bogovič – minister za kmetijstvo in okolje
 Aleš Hojs – minister za obrambo
 Tomaž Gantar – minister za zdravje
 dr. Janez Sušteršič – minister za finance
 dr. Žiga Turk – minister za izobraževanje, znanost, kulturo in šport
 dr. Vinko Gorenak – minister za notranje zadeve
 dr. Senko Pličanič – minister za pravosodje in javno upravo

Nova vladna ekipa je svoj mandat nastopila pod pritiskom vse globlje in globlje gospodarske in finančne krize ter tudi izrednih pričakovanj javnosti v povezavi s tem. Obljubljajo korenite reforme, ki bi naši državi omogočile učinkovito spopadanje s krizo in ponovno gospodarsko rast. Dva izmed najpomembnejših mehanizmov za doseg izredno visoko zastavljenih ciljev sta zagotovitev zasebnega (tudi tujega) kapitala za investicijski zagon in s tem povezano ustvarjanje novih delovnih mest. Izredno visoka stopnja brezposelnosti je namreč ena od glavnih težav slovenskega gospodarstva. V vsakem primeru so pred novo vlado težki meseci in leta, opozicija pa jim vsaj na načelni ravni obljublja podporo. Kako bodo poslanci sodelovali, bomo seveda lahko videli, v korist nas vseh pa upamo, da bo to sodelovanje uspešno. Lahko bi namreč dejali, da je »vrag odnesel šalo« in poslancem kaj drugega kot sodelovanje tudi ne preostane.

Za našo občino bo spremljanje delovanja nove vlade toliko bolj zanimivo, saj v njej deluje tudi naš občan in donedavni podžupan ter občinski svetnik Zvone Černač. Prepričan sem, da bo bogate izkušnje, ki si jih je pridobil na lokalnem nivoju kot svetnik in podžupan, lahko s pridom uporabil tudi pri vodenju enega od najpomembnejših resorjev vlade – Ministrstva za infrastrukturo in prostor. Marsikatera odločitev bo neposredno vplivala tudi na našo občino, zato bomo na njegove poteze še posebej pozorni. Glede na nekatere slabe izkušnje s posameznimi ministri pretekle vlade pa ne dvomim, da bo nova vlada tudi za našo občino boljši sogovornik in partner.

Iz naše občine

Kolaž dogodkov iz meseca februarja

Literarni večer Društva upokojencev Postojna ↑

V petek, 3. februarja 2012, je Društvo upokojencev Postojna v Zeleni dvorani društva ob Slovenskem kulturnem prazniku pripravilo prijeten in vsebinsko bogat literarni večer. Zbrane je nagovoril župan Občine Postojna Jernej Verbič, osrednji govornik pa je bil predsednik DU Postojna Franc Koščak. Recitatorska skupina društva se je predstavila v nizu pesmi in izbrane besede, ki je doživeto obudila spomin na Prešernovo poezijo. Rdečo nit o delu in življenju pesnika je prepletala Mimica Tonkovič.

40-letnica Društva zdravljenih alkoholikov Postojna ↓

Društvo zdravljenih alkoholikov Postojna je v soboto, 4. februarja 2012, v dvorani Doma Gozdarskega šolskega centra v Postojni s skupščino obeležilo svojih 40 let uspešnega delovanja in organiziralo vsesplošno srečanje dvanajstih klubov in društev s primorsko notranjske regije. Zbrane udeležence je najprej pozdravil predsednik postojnskega društva Iztok Sovdat, ki to funkcijo opravlja že deveto leto. Poudaril je pomen in cilje vsakoletnih tovrstnih srečanj, ki se sicer vrstijo po različnih krajih, kjer imajo klubi svoje sedeže. Čeprav je društvo še vedno brez strokovnega terapevta, uspeva uresničevati zastavljene naloge, vendar to ni ustrezna rešitev v prihodnje. Srečanje je z zanimivim potpisnim predavanjem o Maroku popestril Edo Klemenc. Društvo se ob tej priložnosti lepo zahvaljuje občinama Postojna in Pivka za denarno pomoč kot tudi vsem drugim, ki podpirajo njihovo delovanje.

Javna tribuna Vodni krog - skrajni čas je, da ukrepamo!

V ponedeljek, 6. februarja 2012, je bila v Šolskem centru v Postojni javna tribuna, ki jo je organizirala Civilna pobuda Vodni krog. Več let trajajoče nedopustno ravnanje z naravo v regiji pušča za seboj očitne posledice. Ena takšnih je tudi nedavna več tednov trajajoča onesnaženost vodnega zajetja Malni, ki s pitno vodo oskrbuje širše območje. Civilna pobuda Vodni krog je ob podpori zainteresiranih skupin in nevladnih organizacij želela opozoriti na posledice, ki jih nespametna početja v Notranjsko-kraški regiji in na ilirsko-bistriškem prinašajo s seboj. Ena od posledic je tudi kratenje najosnovnejše pravice do pitne vode.

Razpravljajoči na tribuni so bili predstavniki Inštituta za raziskovanje krasa iz Postojne, Zavoda za zdravstveno varstvo, predstavnika okoljskega in kmetijskega ministrstva, predstavnik občin in podjetja Kovod ter predstavniki civilnih pobud. Kot je povedal predstavnik civilne pobude Vodni krog Brane Koren, je namen javne tribune opozoriti na vse dejavnike v prostoru, ki negativno vplivajo na naravo in vse njene prebivalce, v regiji, ki sicer s svojimi danostmi ponuja podlage za kakovostno življenje, ki si ga marsikje drugod po svetu še predstavljati ne morejo. Omenjeni so bili tudi viri onesnaženja s strani neprimernih deponij odpadkov in vplivov živilske industrije na okolje. Javne tribune se je udeležil tudi župan Občine Postojna, ki je smelo podal mnenje glede aktualne tematike.

Msgr. Vladimir Pirih je obhajal svojih devet desetletij →

V torek, 21. februarja 2012, je v župnijski cerkvi sv. Štefana v Postojni svojo spoštljivo 90-letnico obhajal g. monsignor Vladimir Pirih, ki je z zahvalo in priprošnjo vodil tudi večerno mašo. Slavnostni dogodek je spremljala pesem domačega župnijskega in mladinskega župnijskega zbora.

Maše se je udeležil tudi župan Občine Postojna Jernej Verbič, ki je v imenu Občine Postojna in tudi v svojem lastnem imenu g. Vladimirju Pirihu voščil k visokemu in častitljivemu jubileju. V svojem nagovoru je poudaril, da je praznovanje zrcalo vseh preteklih desetletij, je priznanje in zahvala vseh, ki so bili in smo, na tak ali drugačen način, deležni sadov njegovega delovanja in ne nazadnje je praznovanje veselja in hvaležnosti za podarjeno milost, ki ga ohranja v naši sredi. V zahvalo mu je izročil tudi simbolično darilo. Msgr. Vladimirju Pirihu so voščili tudi mnogoštevilni župljani, ki se jim je v nagovoru toplo zahvalil.

Burja se je znašala tudi na Postojnskem ↓

Gasilci iz naše občine so imeli zaradi ostrine zime in močne burje, ki je povzročala škodo, največ dela med 7. in 11. februarjem 2012. Svojo rušilno moč je, med drugim, pokazala na Tržaški in Kolodvorski cesti, na strehah zdravstvenega doma, Lidla in Liva, OŠ Miroslava Vilharja, šolskega centra, doma upokojencev pa tudi na strehi bencinskega servisa v Prestranku in v Stari vas ter Pod Jelovico. Prebivalcem sta močna burja in mraz grenila življenje tudi zaradi zamrznjenih cevi, ležečih prometnih znakov, podrtega semaforja in velikih reklamnih tabel, na cestah so ležali tudi smetnjaki in drugi predmeti. Prebivalce Kosovelove ulice je presenetila športna oprema s stadiona, ki jo je burja čez ograjo dobesedno vrgla na cesto. Gasilci so pomagali tudi v Bukovju.

Urad župana Občine Postojna se je zahvalil vsem članom prostovoljnih gasilskih društev občine Postojna in drugim, ki so v tistih dneh nesebično pomagali občanom pri odpravljanju posledic, ki jih je povzročila burja. »Hvala za vse hitre in učinkovite intervencije, ki ste jih skupno namenili prizadetim objektom v naši občini.«

Občni zbor Društva invalidov Postojna →

V soboto, 18. februarja 2012, je bil v dvorani Doma Srednje gozdarske in lesarske šole Postojna Zbor članov Društva invalidov Postojna. Goste, delegate in številne udeležence je najprej v duhu Prešerna in meseca kulture pozdravila predsednica društva Andreja Mihelčič. V imenu Občine Postojna se je prireditve udeležil tudi postojnski župan Jernej Verbič, ki je v nagovoru izkazal naklonjenost in pohvalil delovanje društva, ki bo letos jeseni obeležilo svojo 30-letnico. Srečanja so se z nagovori udeležili tudi: direktorica Centra za socialno delo Postojna Patricija Može, predsednik Društva upokojencev Postojna Franc Koščak, predstavnik kulturne skupine pri Društva upokojencev Postojna Mimica Tonkovič, prejemnica srebrnega znaka Zveze Društva invalidov Slovenije. Vabilu so se z nagovori odzvali tudi predstavniki Društva invalidov iz Obalno-kraške regije. Društvo je bilo veselo tudi prisotnosti svoje častne članice in nekdanje dolgoletne predsednice Mojce Fon. Na občnem zboru so podali poročilo preteklega leta in predstavili program za tekoče leto.

Občni zbor članov Društva invalidov Postojna se je zaključil v zabavnem razpoloženju z obiskom pustnih mask, ki so prinesle podarjene krofe pekarnice Vopex Postojna. Ob tej priložnosti se toplo zahvaljujejo vsem, ki so izkazali pomoč in podporo.

Občni zbor ZŠAM ↑

V soboto, 11. februarja 2012, je v Dijaškem domu Srednje gozdarske šole v Postojni potekal že 58. letni občni zbor Združenja šoferjev in avtomehanikov (ZŠAM) Postojna. Kljub ostrini zime in burje je prišlo kar 140 članov. Začetek so popestrile pevke Dekliškega pevskega zbora Mavrica. Kot vsako leto so tudi tokrat naredili bilanco preteklega leta in zastavili plan dela za leto 2012. Največ posluha je bilo opaziti pri poročanju predsednika o preteklem delu in o finančnem stanju društva.

Na tem občnem zboru jim je Zveza ZŠAM Slovenije podelila tudi status društva v javnem interesu, ki prinaša mnoge prednosti. Kot vsako leto so se jim pridružili tudi povabljeni gostje sosednjih združenj iz Cerknice, Ilirske Bistrice, Logatca, Vrhnike, Dolomitov in Slovenskih Konjic. S svojimi poročanjem so skupaj popestrili večer tudi župan Občine Postojna Jernej Verbič, komandir združene prometne policijske postaje Postojna in Koper Mitja Palčič ter predsednika Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu iz Postojne Bernard Urbančič in Pivke Ernest Margon.

Kultura

v mesecu februarju

Junaki naše mladine →

Konec januarja 2012 je na OŠ Miroslava Vilharja potekala okrogla miza na temo Junaki našega časa – kdo so in zakaj, ki je v letošnjem šolskem letu tema otroških parlamentov. Pripravil jo je šolski parlament, na njej pa so sodelovali predstavniki oddelčnih skupnosti od 6. do 9. razreda, njihova mentorica Darja Debevec, pridružili pa sta se jim tudi šolska pedagoginja in ravnateljica. Učenci so se predhodno pri razrednih urah pogovarjali o njihovih vzornikih in osebah, ki jih občudujejo ter pripravili predstavitev. Še posebej zanimivo je bilo razmišljanje devetošolca, ki meni, da so največji junaki njihovi starši, ki vsak dan znova »prenašajo muhe najstnikov«, jim kuhajo, perejo in vse naredijo zanje. Okroglo mizo so sklenili s prijetno ugotovitvijo, da učenci še vedno vedo, katere so prave vrednote ter jih tudi znajo in želijo posnemati.

Dan pred Slovenskim kulturnim praznikom, 7. februarja 2012, pa so imeli Vilharjevci v Kulturnem domu Postojna lepo proslavo, na kateri so se v pestrem programu predstavili v različnih nastopih.

← Slovenski kulturni praznik so v Trziču počastili z obiskom postojnskega župana in revijo pihalnih godb

Dan slovenske kulture so v italijanskem Trziču tradicionalno obeležili v soboto, 4. februarja 2012, z večerom, ki so ga letos naslovili *Kjer se glasba prepleta*. V goste so k slavnostnemu govoru povabili župana Občine Postojna Jerneja Verbiča, zaigrala pa je tudi naša Postojnska godba 1808. Med drugim je župan z izbranimi besedami poudaril, da je »osmi februar« dan, ko vsako leto praznuje slovenska kultura, ta pa je tako močna in zakoreninjena v naših dušah, da ta en dan vsako leto preraste v pravzaprav celoten mesec februar. To je obdobje številnih dogodkov, čas napolnjen s kulturo, je pa tudi čas razmišljanja o kulturi, o njenem mestu in vlogi, o njenem dolgem izročilu in njenih obeh za prihodnost.

Zahvala za pester kulturni utrip gre združenju staršev osnovne šole in vrta Romjan-Ronke in slovenskih društev SKRŠD Trzič in SKD Jadro, ki skupno delujejo na obronku zemlje, kjer je prisotna slovenska manjšina. Dan slovenske kulture vsako leto skupno organizirajo v občinskem mestnem gledališču v Trziču. Letos jim je bilo v veselje, da so ravno februarja priredili revijo Kraških pihalnih godb. Nastopili so Pihalni orkester Breg iz Trsta, Pihalni orkester Divača in Postojnska godba 1808, ki se je predstavila z odličnim programom novoletnega koncerta pod vodstvom Vida Pupisa. Polna dvorana navdušenih obiskovalcev je prireditev nagradila z velikim aplavzom.

V baletnih copatkah okoli sveta →

V soboto, 4. februarja 2012, je Baletno društvo Postojna na odrskih deskah Kulturnega doma Postojna uprizorilo slikovito predstavo z naslovom *Polet okoli sveta*, v kateri je zaplesalo kar osemnajst različnih baletnih skupin iz Postojne, Rakeka, Logatca, Starega trga, Cerknice in Pivke.

Predstava je v nizu prizorov ob dinamičnem in zanimivem vodenju stevardese in balerine Ade Šadl Praprotnik zaživela v pisanih kostumih in domiselnih plesnih koreografijah. Letalo je vzletelo in pristajalo v številnih državah in mestih sveta, kjer so nam mali plesalci iz različnih skupin predstavili tipične plesne narodov, njihove značilnosti in posebnosti, za kar je poskrbelo kar pet baletnih učiteljic, oziroma mentorice: Jerneja Omahen Razpotnik, Tamara Polanc, Petra Pibernik, Liza Volk in Vesna Cestnik Lahkovič ter režiserka Jelena Milovanović. Obiskovalci so vsak nastop nagradili z velikim aplavzom. Predstavo je z zahvalo zaključila predsednica društva Mateja Kocman. Na oder je povabila vse zaslužne za uspešno prireditev, za podporo pa se je zahvalila tudi Občini Postojna in JSKD OI Postojna.

Na prireditvi ob Slovenskem kulturnem prazniku v občini Postojna so Torbarji prejeli srebrno priznanje ↑

V nedeljo, 5. februarja 2012, se je na osrednji občinski prireditvi ob Slovenskem kulturnem prazniku v Kulturnem domu Postojna župan Občine Postojna Jernej Verbič kot slavnostni govornik pomenljivo dotaknil pomena kulture na različnih ravneh. Poudaril je, da »je kultura vpeta v vse pore našega življenja in še vedno ohranja svojo posebno vlogo. Ta njena moč in pomen sta prav v tem, da je kultura nekaj živega, nekaj, kar vse čas raste, se širi, napreduje in gleda naprej. Kultura niso le velika in nepozabna dejanja pomembnih ljudi, to niso le stvaritve nepozabnih umetnikov. Kulturni smo takrat, ko ustvarjamo velike stvari, prav tako kot smo kulturni v vseh naših drobnih, a dobrih in uspešnih dejanjih, ki za vedno ostanejo anonimna. Vse to praznujemo s tem, tako posebnim in pomembnim praznikom!« V imenu Občine Postojna je Slavku Kralju, predsedniku Folklorne skupine Torbarji izročil Srebrno priznanje Občine Postojna za ustvarjalno delo na področju raziskovanja, zbiranja, evidentiranja, poustvarjanja ter ohranjanja ljudskega izročila, šeg in navad iz pivške kotline, kakor tudi širšega področja Slovenske Istre vse do Trsta.

Kulturno društvo in Folklorno skupino Torbarji so ustanovili ljubitelji folklorne leta 2003. Ime so si izbrali po legendi o zmaju, ki je živel v Postojnski jami in je predstavljal strah in trepet blizu in daleč. Skupino sestavlja 27 članov, ki prihajajo iz postojnske in pivške občine, združuje pa jih ljubezen do petja in plesa. Redno se udeležujejo območnih revij folklornih skupin, nastopajo na raznih dobrodelnih prireditvah, gostovali so tudi na Hrvaškem in Italiji, posebej ponosni so na nastop na slovesnosti ob vstopu Slovenije v EU. Že osmo leto zapored organizirajo prireditev z naslovom *S plesom in pesmijo*, na katero povabijo folklorne skupine in ljudske pevce ter godce iz različnih pokrajin Slovenije in tujine, da se predstavijo domačim ljubiteljem ljudskih plesov in pesmi. V letih 2007/2008 so na podlagi raziskave in pod strokovnim vodstvom JSKD RS izdelali kostume, ki ponazarjajo prazni način oblačenja kmečkega prebivalstva krajev ob Pivki proti koncu 19. in začetka 20. stoletja. Plešejo istrske, tržaške in notranjske plese. Prikazali so jih na odskih postavitvah z različnimi naslovi: *Ljubica moja v spletu istrskih plesov in pesmi*, *Nasi ta stari prav'jo taku*, *Prava lbizn za skuzi prime*, *Stu ledi*, *Shod u Slav'ni* ... Torbarjem predseduje Slavko Kralj, strokovna vodja skupina in avtorica večine odskih postavitvev je Andreja Berlak.

Prešernovo življenje in delo so na prireditvi skozi poezijo in glasbo v nizu slikovitih prizorov osvetlili: Godalni orkester Glasbene šole Postojna pod vodstvo Marinke Kukec Jurič, recitator pesmi Igor Rojc in domača sopranistka Andreja Freljih ob klavirski spremljavi Edvarda Popita.

Praznik kulture tudi v Planini ↓

Člani otroške gledališke skupine Ščukica pod vodstvom Maje Batagelj so razveselili z zabavno predstavo *Ali je zima babica ali gospodična*, v kateri so prikazali veselje prijateljice zime in sodelovanja mlade in starejše generacije. Na odru kulturnega doma Miroslava Vilharja so svojo naklonjenost besedi izrazili tudi člani gledališke skupine Ščuka, ki so z nizom pesmi Toneta Pavčka obudili spomin na slovenske velikane kulture. Vokalna skupina Unica je zapela o zaljubljenosti in vedrini, ki ju pogosto srečamo v ljudskih pesmih, v hitrem vsakdanu pa nanju pozabimo. Prireditev so strnili mladi instrumentalisti: Maruša z ljudsko pesmijo na flavti, Matic, z na tem odru prvič predstavljenim saksofonom, in Marjetka s poskočno harmoniko v spremstvu polke Lojzeta Slaka.

Predstavitev knjige

Vstala Primorska si v novem življenju ↓

V dvorani SAZU Inštituta za raziskovanje krasa v Postojni je Krajevna organizacija za vrednote NOB v sredo, 15. februarja 2012, ponovno organizirala lep kulturni večer s predstavitvijo nove knjige *Vstala Primorska si v novem življenju*. V 106-ih prispevkih knjiga predstavlja čas na Primorskem v letih 1945–1990. Obiskovalci so prišli z velikim zanimanjem in pozorno prisluhnili gostom iz Nove gorice: dr. B. Marušiču, J. Šušmelju in S. Cigoju, ki so izčrpno pripovedovali o nastajanju knjige in zgodovinskih dogodkih na Primorskem v povojnem času. Zgrajena je bila Nova Gorica, razne tovarne in Luka Koper. Posebno zanimiva je bila osvetlitev Osimskih sporazumov in Pariške mirovne konference.

Predstavitev so obogatili: recitator Andrej Berginc s pesmijo Sinku, ki jo je napisal Igo Gruden ter Jožica Tepeš-Perenič s Kosmačevo pesmijo *Pomlad v svobodi*. Pevci iz bližnje vasi Slavina, ki jih vodi Jelka Bajec, so ubrano zapeli nekaj pesmi. Zadnje pesem *Vstala Primorska* so skupaj zapeli s posebnim žarom in ponosom v znak spomina na 25-letno trpljenje in zatiranje v času fašizma takratne genocidne politike italijanske vlade na naših tleh.

Sudoku – razstava platen Dagmar M. Mlakar v Galeriji 2 →

V petek, 17. februarja 2012, so v Galeriji 2 v Postojni odprli slikarsko razstavo izbora osmih velikih platen Dagmar M. Mlakar iz cikla SUDOKU, ki ga je avtorica posvetila akademskemu slikarju Izidorju Jalovcu (1953–2011). Večer otvoritve je bil lep kulturni dogodek, v katerem se je zgodba globokih osebnih čustev dotaknila vsakogar; tudi z zapisi preminulega slikarja, ki jih je posvetil avtorici. Razstavo štirinajstih abstraktnih platen je slikarka prvič uspešno predstavila že lani oktobra v gradu Snežnik. Avtorico in njena dela je predstavila Karmen Bajec, magistra umetnosti. Izpoved platen Dagmar M. Mlakar govori o resničnem izkustvu ljubezni, o njeni radosti ter bolečini, postavlja pa tudi resne temelje za notranjo gradnjo strokovnih prijemov v slikarski materiji.

← Že 41. postojnsko slikovito pustovanje

V soboto, 18. februarja 2012, je Turistično društvo Postojna v sodelovanju z osrednjo pokroviteljico Občino Postojna priredila 41. tradicionalno pustno povorko po ulicah Postojne, ki ostaja značilen in pomemben del naše domače kulturno – etnološke dediščine.

Povorko so oblikovale številne etnološke pustne maske – KTD Vrbišče Šjme iz Vrbič, Koranti Grajena pri Ptuj, skupina iz Haloz – Orači, Šarga, ki po poganskem izročilu prinašajo pomlad, dobro letino in dobro voljo. Pridružile so se jim tudi številne domače novodobne maske z aktualno tematiko. Pustna komisija je izbrala najizvirnejše in najlepše maske oziroma skupine, ki jih je na koncu tudi lepo nagradila s pomočjo župana Občine Postojna Jerneja Verbiča. Prvo mesto je pripadalo Prostovoljnemu gasilskemu društvu iz Postojne s tematiko *Čistilci kraške vode – Fekalija za razbremenjevanje okolja*. Ponorčevali so se na račun pitne vode, češ, da Fekalija ponuja pravo rešitev za težave, s katerimi so se na postojnskem in pivškem še pred kratkim močno ukvarjali zaradi onesnaževanja z gnojevko iz bioplinarne. Drugo mesto je pripadlo Turističnemu društvu Pudgura: *Pudgurska eko mineštra*. Člani društva so se duhovito preoblekli v zelenjavo, pristavili lonce in skuhalo bio mineštro. Tretje mesto sta si delili KŠD Lipa Studeno: *Jata Pingvinov* in KD Turščak Bač: *Lovca in lisice*, četrto mesto pa je pripadlo OŠ Miroslava Vilharja, podružnica Bukovje: *Smrčki po Sloveniji*, peto mesto sta si delila KD Hruško iz Hruševja: *Hruške* in ŠKD Orehek: *Družinski zakonik*. Pustni povorki so se pridružile tudi pisane skupine otrok, osnovnošolcev in drugih, ki so po razglasitvi zmagovalcev zabavo nadaljevali z otroškim pustnim rajanjem.

Komedija *Nežka se možji je navdušila* →

V četrtek, 23. februarja 2012, se je v Kulturnem domu Postojna odvila že peta abonmajška predstava v organizaciji Občine Postojna. V duhoviti predstavi ljubljanske SNG Drame, ki jo je režiral Jaka Andrej Vojevec, so zaigrali Nina Valič, Bojan Emeršič in Valter Dragan. Že naslov novejšje igre Vinka Möderndorferja *Nežka se možji pove*, da se je avtor navdihoval pri znamenitem delu Antona Tomaža Linharta *Ta veseli dan ali Matiček se ženi*. Odlična igra, duhoviti dialogi, iskriki besedni zaklad in nepričakovani komični obrti v sodobni ljubezenski travestiji, ki je tudi zmogala na natečaju za najboljšo izvorno slovensko komedijo v okviru celjskega festivala Dnevi komedije 2010.

Maske in poezija v mesecu kulture ↓

V avli Inštituta za raziskovanje krasa SAZU v Postojni so v torek, 28. februarja 2012, odprli razstavo z naslovom *Maske in poezija*. Razstavo sta pripravila JSKD RS OI Postojna in Društvo likovnih ustvarjalcev Postojna. S Prešernovo poezijo sta dogodek obogatili Silva Bajc in Mojca Jenček Ocepek. Z izbranimi besedami jo je na pot pospremila predsednica društva Jasmina Čelan.

Pohvale vredna dela tokrat predstavlja 22 avtorjev, nad katerimi so bili navdušeni tudi mnogoštevilni obiskovalci odprtja. Tematika, ki simbolično poudarja mesec kulture, Prešerna in pustni čas, ni bila ravno lahek zalogaj za ustvarjalce, a se je kot slikovita in sporočilna celota lepo zlila v enovito razstavo. Dela so nastala v najrazličnejših likovnih tehnikah, slogih in formatih. Na ogled bodo do 16. marca 2012.

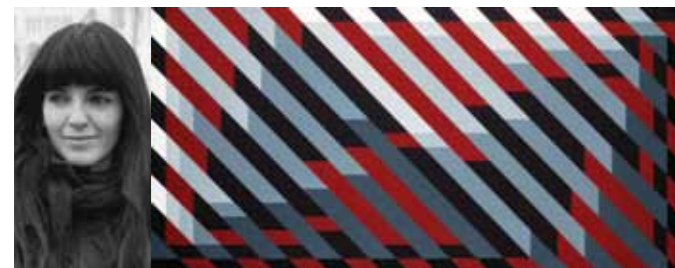

Optima forma - razstava Beti Bricelj v Novi Gorici ↓

Postojnčanka Beti Bricelj, diplomirana slikarka, ima za seboj dinamične in zelo ustvarjalne mesece. S svojo novo razstavo »Optima forma« se od 2. do 23. marca samostojno predstavlja v Mestni galeriji v Novi Gorici.

V delu naše vse uspešnejše avtorice, ki se vse bolj uveljavlja tudi mednarodnem prostoru, se abstraktna geometrija, ki je sicer osnovno izhodišče vsega njenega slikarstva, razvojno in razgibano spreminja z vsakim novo nastajajočim ciklusom. Nemejane možnosti v raziskovanju odnosa med barvo, ploskvijo in prostorom so jo pripeljale do novih rešitev. V nizu nenavadnih kompozicij prepoznavamo tonsko učinkovite kombinacije oblik, polj in ritmov v impresivnih optičnih iluzijah.

Spremnemu besedilo k razstavi, ki jo je tudi odprl, je napisal poznani likovni kritik Brane Kovič. Sočasno pa je izšla tudi knjiga Atelje in umetniki fotografa Tihomirja Pinterja in likovnega kritika Aleksandra Bassina, v kateri je 99 portretov vizualnih umetnikov, med njimi je predstavljena tudi Beti Bricelj. več na <http://betibricelj.weebly.com>

Kaj je Vita počela med počitnicami?

V dneh okoli slovenskega kulturnega praznika, 8. februarja, so se mnogi spraševali, kaj se dogaja v Kulturnem domu Postojna, ko so opazovali mlade, ki so v dopoldanskem času v vrsti čakali, da pridejo v postojnski hram kulture. Mlade je namreč zanimalo, kaj so ustvarili njihovi vrstniki, saj so na Srednji šoli Postojna pripravili avtorski muzikal *Instrukcije iz življenja*.

»Ideja za postavitev glasbene predstave je tlela že nekaj časa,« je povedala scenaristka in režiserka muzikala Katja Koren Valenčič. Z začetkom novega šolskega leta so tako organizirali avdicijo za pevce, igralce in plesalce ter sprejeli vse, ki so pokazali zanimanje za tovrstno ustvarjanje. Odziv je bil odličen, saj je bilo na odru kar 51 dijakov in dijakinj. »Scenarij je bil napisan za ljudi, ki so se prijavili na avdicijo; ko smo jih spoznali, so nastale konkretne dramske osebe,« doda Koren Valenčičeva.

Muzikal *Instrukcije iz življenja* je nastal s sodelovanjem dramskega krožka, ki ga vodi Katja Koren Valenčič in Big banda Srednje šole Postojna pod mentorstvom Tomaža Nedoha.

»Skušali smo odpreti nekaj vprašanj iz življenj, kakršna so, se dotakniti problemov, ki jih živijo sodobne družine, mladi in tudi starejši. Navezali smo se na aktualno tematiko medgeneracijskega sodelovanja, zato se del predstave odvija v domu za ostarele,« doda scenaristka.

V muzikalu tako spremljamo dogajanje v hiši, kjer živijo Iskrovi, in domu starejših občanov. Družina Iskra je družina, v kateri bi se vsaka druga prepoznala; člani se spopadajo z običajnimi skrbmi. Hčerka Vita, ki je pravkar maturirala, se odloči, da poletnih počitnic ne bo preživela tja v en dan, temveč se bo preizkusila kot prostovoljka v domu starejših občanov. Dekle, ki je na pragu odraslega življenja, stopi v čevlje starejših; spozna njihov svet in težave. Vita doživi življenje v vseh njegovih podobah, »instrukcij« pa ni deležna sama, dobijo jih tudi drugi.

Dijaki in dijakinje Srednje šole Postojna so se sredi februarja za potrebe muzikala *Instrukcije iz življenja* preoblekli kar šestkrat. Osnovnošolci, dijaki in profesorji, ki so si predstavo ogledali, so bili navdušeni. Vita bo svoje življenjske izkušnje s širšo javnostjo zopet delila 15. marca 2012, ob 19. uri v Kulturnem domu Postojna. Sicer pa ustvarjalci muzikala upajo tudi na nastop na festivalu sodobnih umetnosti mladih Transgeneracije v ljubljanskem Cankarjevem domu in festivalu mladinskih skupin Vizije na Ptujju.

Dragana Čolić

Šport

v mesecu februarju

Brane Fatur

Kegljanje

Postojnski kegljači in kegljavke so v leto 2012 stopili izredno uspešno, saj so se z letošnjih državnih prvenstev redno vračali z medaljami – osvojili so prvo, drugo in dve tretji mesti. Kot prvo je bronasto medaljo v disciplini sprint v Novi Gorici osvojila izkušena Romana Adam, sicer obalna igralka, ki je pred letošnjo sezono v Proteus prestopila iz Adrie Ankarana.

Državno posamično prvenstvo za mladince U-23 je potekalo v Cerknici in Zagorju, kjer pa so Postojnčani za las ostali brez odličja. Četrti je bil Denis Čenanovič (1185 podrtih kegljev), peti Dominik Ogrizek (1169), šesti Robin Ulaga (1166) in trinajsti Nejc Jurca (1134). Mladinke oziroma mlajše članice U-23 so nastopile v Hrastniku in Šoštanju, kjer se je s srebrno medaljo izkazala Noemi Živkovič (1113 podrtih kegljev), sicer najboljša športnica občine Postojna za leto 2011. Enajsta je bila Anja Ulaga (1074) in dvanajsta Sara Gorjanc (prav tako 1074). Kadeti U-18 so imeli državno ekipno prvenstvo tako v Postojni kot Litiji ter z osvojitvijo naslova prvakov dosegli izreden uspeh. Žiga Požar, Kevin Gorjanc (1060), Gal Jurca (1077) in Andraž Simčič (1208) so podrli kar 3345 kegljev in drugo uvrščeno Litijo premagali za 104 keglje. Posebej je blestel 18-letni srednješolec Andraž Simčič, ki je podrl 607 kegljev in še 601 keglj. Kadetinja se imele svoje državno prvenstvo na kegljiščih v Crnomlju in Pivki, kjer so Postojnčanke, Eva Dužnik, Nataša Tibola (1054), Maša Miklavec (1062) in Sandra Dostanič (1100) osvojile bronasto odličje.

Državno ekipno prvenstvo, kjer v naši najboljši kegljaški 1. A ligi nastopajo tako člani kot članice Proteusa je sedaj v polnem teku. Po prvem delu tekmovanja je sledil daljši premor, ki je bil prekinjen 14. januarja, ko so se ekipe ponovno spopadle za prvenstvene točke. Kegljjači Proteusa Liva so odigrali pet tekem in dvakrat zmagali (Triglav 7:1, Brest 7:1) ter trikrat izgubili (Interokno 3:5, Ljubelj 2:6 in Calcit 2:6). Trenutno so z 9 točkami osmi med desetimi ekipami. Do konca prvenstva so še štirje krogi, 3. marca 2012 so doma igrali proti Radenski, 10. marca gostujejo v Hrastniku, 17. marca igrajo doma z Litijo, ligaško tekmovanje pa zaključujejo 24. marca v Mariboru.

Tudi kegljavke so po prekinitvi odigrale pet krogov in vpisale le eno domačo zmago – Triglav 5:3. Doživele so štiri poraze, Lanteks 2:6, Ljubelj 2:6, Brest 2:6 in ETA Kamnik 2:6. Trenutno so na lestvici z 12 točkami pete. Njihove prihodnje tekme: 3. marca Mass Tech Bela Krajina (doma), 10. marca Ljubljana (zunaj), 17. marca Adria (doma) in za konec gostovanje 24. marca v Mariboru.

Košarka

Košarkarska sezona 2011/12 je v polnem teku, v njej pa aktivno in v 2. SKL dokaj uspešno igrajo tudi postojnski košarkarji, ki jih vodi trener Predrag Milović.

V zadnjih tekmah je KD Postojna dosegla naslednje prvenstvene rezultate – 12. krog Grosuplje 69:75, 13. krog Triglav 64:88, 14. krog Tinex 94:60, 15. krog Terme Olimia 74:69, 16. krog Šenčur CPK 71:74, 17. krog Hrastnik 77:70, 18. krog Nova Gorica 20:0 b. b., 19. krog Konjice 76:67. Trenutno imajo Postojnčani ob petih porazih 14 zmag in so s 33 točkami uvrščeni na četrto mesto na lestvici med 13 ekipami, saj so Novogoričani izstopili iz lige. Do konca ligaškega tekmovanja (11. aprila 2012) preostaja še sedem krogov, v katerih bodo Postojnčani poskušali doseči čim več zmag in čim boljše uvrstitev, morebiti tudi napredovanje v našo najkvalitetnejšo 1. SKL. V 20. krogu 3. marca je KD Postojna doma igrala proti Mariboru Braniku, preostale tekme pa so – 10. marca Janče (zunaj), 17. marca Litija (doma), 24. marca Radenska (zunaj), 31. marca SP Portorož (doma), 4. aprila Grosuplje (zunaj) in zadnja domača tekma 11. aprila, ko gostuje kranjski Triglav.

Postojnčani so dokaj uspešno igrali tudi v pokalnem tekmovanju Spar, kjer so se prebili do 5. kroga. Tu je bil prvoligaš Maribor Messer boljši in se z dvema visokima zmagama po pričakovanju uvrstil med osmerico finalistov.

Naj omenimo, da je v ekipi KD Postojne prišlo tudi do nekaterih kadrovskih sprememb, saj sta po 14. krogu v mesto pod Sovič prišla dva nova izkušena igralca. Prvi je organizator igre Marko Dimnik, drugi pa center Fuad Memčič, oba prihajata iz Ljubljane. Ekipo pa je sporazumno zapustil Milovan Radmanović, ki bo nadaljeval v nižjerazrednem avstrijskem klubu.

Tarok

Na tretjem turnirju (igra se 12 turnirjev) posamičnega državnega prvenstva je v Tremerjih nastopilo kar 184 igralcev in igralk, med njimi tudi osmerica iz ŠD Epic Postojna. Po drugem mestu na 2. turnirju v Laškem je Postojnčan Bojan Humar tokrat osvojil osmo mesto in je v skupni uvrstitvi trenutno na visokem tretjem mestu. Četrti turnir se bo igral 10. marca 2012 v Moravčah, tudi z udeležbo številnih igralcev ŠD Epica.

DU Postojna je v minulih tednih izpeljalo deveti in deseti turnir v okviru 8. tekmovalne sezone. Na prvem je bil najboljši Marjan Tiselj, pred Darjem Bergočem in Srečkom Košnikom, na drugem pa Stane Pelan pred Marjanom Tisljem in Albinom Steglom. Krog pred zaključkom tekmovanja, kjer bodo najboljšim podeljena priznanja in nagrade, vodi Edo Progar pred Marjanom Tisljem in Stanetom Pelanom. (*DU Postojna*)

Strelstvo

Športno društvo Epic je na strelišču v Ljubljani izpeljalo polfinale že 35. dopisne strelske lige, kjer je v dopisnem streljanju z zračnim orožjem predhodno nastopilo več kot 320 strelcev in strelk iz 38 strelskih, invalidskih in upokojenskih društev.

Finalni nastopi najboljših v različnih starostnih kategorijah, od pionirjev do veteranov, bodo 31. marca 2012 ponovno organizirani na strelišču ob Dolenjski cesti v Ljubljani.

Bowling

V Ljubljani je potekal zaključni turnir v bowling ligi za dečke (26) in deklice (7), kjer je bil najbolj številčno zastopan prav BK Epicenter Postojna. Tudi po rezultatih so bili Postojnčani najboljši, saj so skupno osvojili kar šest odličij. V ekipni konkurenci je slavil Epic 2 (Nino Stenko – Tadej Dekanj), tretji je bil Epic 3 (Andraž Kovačič – Tadej Vatovec). V posamični konkurenci je bil najboljši Nino Stenko, tretji Tilen Vatovec, v konkurenci deklet je bila druga Mia Grilc in tretja Janja Kovačič. (DU Postojna)

Šah

Na Debelem rtiču je med 18. in 25. februarjem 2012 potekalo mladinsko državno prvenstvo v standardnem in pospešenem šahu. Članice in člani ŠK Postojna so nastopili v štirih kategorijah. Fantje do 8 let, fantje do 10 let, fantje do 12 let in dekleta do 12 let. Prva dama postojnskega šaha Ivana Hreščak je upravičila sloves borbene in nepopustljive igralkice in se z dvema srebrnima medaljama vpisala v zgodovino kluba kot prva članica, ki je na državnih prvenstvih osvojila posamično kolajno. Ta dosežek pa ji je prinesel normo za nastop na Evropskem prvenstvu v Pragi in na svetovnem prvenstvu v Mariboru, ki bo letos novembra. Drugi junak, ki ga slavijo v postojnskem klubu, je še ne osemletni Tilen Malkoč, ki je v svojem prvem nastopu na velikih tekmovanjih osvojil kar dve odličji. Najprej je osvojil tretje mesto v standardnem šahu, dan za tem pa na pospešenem pr-

venstvu še srebrno medaljo. Tudi Tilen si je priigral možnost nastopa na evropskem in svetovnem prvenstvu. V konkurenci do deset let so se predstavili trije nadebudni mušketirji. Največ spretnosti in poguma je pokazal Nik Krejič, ki je skozi celotno prvenstvo igral izredno borbena in bil povsem blizu medalje, vendar mu je športna sreča na koncu povsem obrnila hrbet in tako odhaja domov z osvojenim šestim mestom v počasnem šahu in enajstim v pospešenem. Maks Suša in Anej Širaj sta letos nabirala prepotrebne izkušnje, saj bosta v tej konkurenci nastopala še drugo leto. Zasedla sta 16. in 25. mesto. Med dvanajstletniki sta barve kluba branila Lovro Pridigar in Matevž Gombač. V tej konkurenci bosta nastopila tudi drugo leto, sta pa že letos pokazala zobe in v pospešenem šahu osvojila osmo in deveto mesto. (J.H.)

Zaključna tekma Mr. Pet zimskega pokala v agilitiju

Člani Športnega kinološkega društva Postojna so v soboto, 25. februarja 2012, ponovno blesteli. V jahalnici gradu Prestranek so organizirali tretjo – zaključno tekmo Mr. Pet zimskega pokala v agilitiju. Sama tekma je potekala tekoče. Delo in organizacijo na vseh treh tekmah so sodniki ocenili s pohvalami. Tekmovalo je 175 tekmovalnih parov iz Hrvaške, Italije Avstrije in Slovenije v vseh kategorijah. Od domačih je bil ponovno najuspešnejši Ivan Smrdelj, saj sta s psičko Dodi (pasma pumi) zasedla 1. mesto v kategoriji A1 medium, prav tako pa tudi 1. mesto v skupni razvrstitvi. Iz Postojnskega društva je tekmovalo še osem parov, katerim pa tokrat ni uspelo doseči vidnejših uvrstitev.

Tokratno tekmo si je, kakor večino dosedanjih, ogledal župan občine Postojna Jernej Verbič. Občina Postojna s sredstvi in posluhom za kinologijo v veliki meri prispeva, da društvo deluje v urejenih razmerah. Župan je v kategoriji A1 najuspešnejšim podelil knjige Postojna, upravno in gospodarsko središče. Daril so bili tekmovalci iskreno veseli. Na tokratni tekmi so pri Uniki TTI darovali simpatične igračke, ki so bile podeljene prejemnikom nagrad. Vodja vseh treh tekem je bil Ivan Smrdelj, ki je do letos tudi uspešno vodil društvo kot njegov dolgoletni predsednik. (T.S.)

Športnik

Stjepan Petrović

Tibor Rep

Rodil se je z možgansko okvaro, s katero je rasel in se naučil z njo živeti. Ne le živeti iz dneva v dan, pač pa hrepeneti po nečem večjem, po stvareh, ki se celo popolnoma zdravim ljudem zdijo nedosegljive, neuresničljive. Ta petindvajsetletni Postojnčan je na zadnji specialni olimpijadi v Sanghaju osvojil zlato medaljo v namiznem tenisu. Temu izjemnemu uspehu je dodal še četrto mesto v igri mešanih parov skupaj s Tanjo Pušnik. Si lahko predstavljate, kakšen bi bil odziv, če bi takšen rezultat dosegel na 'normalnih' olimpijskih igrah. Pojavljali bi se povsod, na televiziji in radiu, na različnih prireditvah, na številnih sprejemih, skratka bil bi medijsko vseprisoten. Stjepan kot fant z motnjami v duševnem razvoju tovrstnega blišča in pozornosti ni bil deležen. Tudi finančne nagrade, ki jo država namenja dobitnikom olimpijskih odličij, za Specialno olimpijado niso predvidene. Si lahko predstavljate, da se je olimpijado udeležilo 23 tekmovalcev iz Slovenije, domov pa so prinesli kar 21 medalj, od tega šest zlatih, šest srebrnih in devet bronastih. Na igrah se je pomerilo več kot 8000 športnikov iz celega sveta. Kitajska je bila prva država, ki je v razponu dvanajstih mesecev gostila vse tri vele športne dogodke: igre specialne olimpijade, olimpijske in paraolimpijske igre. S trenerko Tanjo Princes je Stjepan blestel skozi celoten turnir in v finalu premagal še zadnjega nasprotnika iz Omana. Čeprav je medaljo osvojil že pred štirimi leti, se ta še vedno blešči in v njem vzbudi vsakič nove občutke.

Ali se že od otroštva rad ukvarjaš s športom?

Ko sem se iz Bosne preselil v Slovenijo, v Vipavo, sem se dokaj hitro začel ukvarjati z različnimi športi. Na začetku predvsem s plavanjem, namiznim tenišom in smučanjem. Nad namiznim tenišom sem se kasneje najbolj navdušil, ker sem videl, da sem zelo dober. Zaradi tega sem bil kasneje, pri svojih dvajsetih, izbran v reprezentanco za specialno olimpijado na Kitajskem.

Kako je bilo zate nastopiti na Kitajskem, v državi, kjer je namizni tenis najpopularnejši šport?

Lepa izkušnja. Je bilo pa naporno vsak dan med dvorano in hotelom. Namizni tenis je na Kitajskem res popularen šport. Ljudje na Kitajskem so zelo prijazni, veliko govorijo in so zelo odprti.

Specialne olimpijske igre so velik športni dogodek in marsikaterega športnika zgrabi trema. Ali si tudi ti čutil pritisk pred tako velikim tekmovanjem?

V predtekmovanju sem imel nekaj treme. Bolj sem bil pod pritiskom glede tega, kakšne nasprotnike bom dobil.

Kaj ti je najbolj ostalo v spominu?

Najbolj mi je ostala v spominu svečana otvoritev iger in prijazni ljudje. Celotna izkušnja se mi je zelo vtisnila v spomin in je ne bom nikoli pozabil. Težko je z besedami opisati te občutke. Je bila pa zelo dolga in naporna vožnja z letalom, ki je trajala enajst ur v eno smer. Tudi turnir sam je bil zelo naporen. Dve stvari pa sta mi bili zelo čudni. Sok na Kitajskem je vedno topel in ljudje govorijo zelo

hitro, tako da sem večkrat vprašal našega vodiča ali se prepirajo. Dejal mi je, da se zgolj pogovarjajo, vendar bolj 'eksplozivno'.

Ali imaš pred dvobojem kakšno posebno navado ali ritual? Navadno sem pred nastopom zelo nestrpen. Tudi kasneje med samim dvobojem me je trenerka Tanja vedno opozarjala, naj se malo sprostim, pa mi bo igra bolje stekla. Res je bilo tako.

Živiš v Vipavi, kjer delaš v tamkajšnjem varstveno-delovnem centru, kjer se tudi veliko ukvarjaš s športom. Vikende preživljaš z mamo v Postojni. Kako poteka tvoje življenje med Postojno in Vipavo?

Vsak ponedeljek imam organiziran prevoz v Vipavo, med vikendi pa sem v Postojni. V Vipavi sem zelo zadovoljen. Imam dobro družbo, delamo, veliko se 'hecamo', hodimo na izlete. Trenutno ne igram toliko namiznega tenisa. Ukvarjam se z drugimi stvarmi. V bivalni enoti živimo trije fantje v skupni sobi. Zelo se razumemo. Včasih se tudi skregamo, tako kot vsaka 'družina'. Skupaj si ogledamo kakšen dober film ali športni prenos. Sam najraje spremljam zimske športe pa tudi različne moštvene športe.

Koliko časa si se pripravljaj na nastop na specialnih olimpijskih igrah?

Zelo dolgo. Dobro leto in pol.

V katerih športih si se še preizkusil poleg namiznega tenisa?

Zelo rad smučam, malo se ukvarjam z atletiko, v prostem času pa rad tudi kolesarim. Najraje imam še vedno namizni tenis, na drugem mestu pa je smučanje. Letos sem bil na Pohorju, kjer sem nastopil na tekmovanju. Dosegel sem četrto mesto. S prijatelji grem včasih igrati tudi košarko. Poleg športa imam rad ples. Sem član plesne skupine Vrtiljak, kjer zelo rad plešem. Udeležujemo se raznih nastopov v Sloveniji, udeležili pa smo se tudi plesnega srečanja v Grčiji. Tudi to je bila izjemno lepa izkušnja. Spoznaš nove ljudi in dobiš nove prijatelje.

Glede na to, da si aktiven na toliko različnih področjih, me zanima, ali obstaja še kakšna stvar, s katero se želiš ukvarjati? Kakšni so tvoji načrti za prihodnost?

Veliki, zelo veliki. Želim si ustvariti svojo družino. Moja velika želja je tudi, da bi z mamo prišla do lastnega stanovanja v Postojni. Naše življenje je v primerjavi s tistim v Bosni veliko boljše, kljub temu pa si želim, da bi prišla skupaj z mamo vsaj do cenejšega najemnega stanovanja.

Kaj ti pomenijo vsi uspehi, ki si jih dosegel kljub temu, da si drugačen od večine svojih vrstnikov?

Bil sem na olimpijadi in osvojil zlato medaljo. To je nekaj zelo velikega. Vsem, ki jim je v življenju težko, bi rad sporočil, naj gledajo naprej. Ni se jim potrebno ozirati v preteklost. Samo naj gredo naprej in v življenju jim bodo dane lepe stvari.

Ekokaravana

Postanek na OŠ Antona Globočnika

Tibor Rep

V petek, 10. februarja 2012, se je v večnamenski dvorani Osnovne šole Antona Globočnika ustavila Ekokaravana, katere namen je med drugim približati projekt Očistimo Slovenijo 2012 čim širši javnosti. Med partnerji tega obsežnega projekta sta tudi Regionalna razvojna agencija Notranjsko-kraške regije in BOREO – regijsko stičišče nevladnih organizacij Notranjsko-kraške regije.

Ekokaravana skozi zabavo na interaktiven način spodbuja ustvarjalnost in ozavešča o tem, kako preprost in zabaven je v resnici pojem trajnosti. V času med 1. februarjem in 21. marcem 2012 se bo karavana ustavila v desetih slovenskih mestih. »Skušamo pokriti celotno Slovenijo, kolikor je le mogoče, tako da se lahko teh dogodkov udeleži čim več ljudi. Pri teh dogodkih gre predvsem za ozaveščanje, ker smo mnenja, da lahko največ naredimo ravno z ozaveščanjem. Če ljudi ozaveščamo o problematiki odlaganja in ločevanja smeti in ekologiji, bodo te zadeve ponotranjili in začeli spreminjati stvari na bolje,« je prepričana Urša Dolinšek, prostovoljka Ekologov brez meja. V Postojni so razveselili številne obiskovalce različnih starosti. Potekale so ustvarjalne delavnice izdelovanja ptičjih hišic iz odpadnega materiala, plastičnih okrasnih rožic ter najrazličnejših torb in vrečk, ki so jih obiskovalci sešili kar iz ponošenih majic. Mlajši obiskovalci so lahko uživali v eko pravljici, potekala je izmenjava rabljenih oblačil. Na voljo je bilo tudi posebno sobno kolo, s katerim so si lahko obiskovalci napolnili svoje mobilne telefone zgolj z vrtenjem pedal, v ozadju pa so ves čas predvajali najrazličnejše okoljevarstvene filme. Ves čas postanka Ekokaravane so prostovoljci sprejemali prijave na akcijo Očistimo Slovenijo 2012, ki želi 23. in 24. marca k čiščenju naše države pritegniti čim več posameznikov. Prostovoljci bodo do pomladi po Sloveniji iskali in preverjali lokacije divjih odlagališč v di-

gitalnem registru, ki so ga ustvarili v preteklem letu, spomladi 2012 pa bodo s čistilno akcijo s teh divjih odlagališč odstranili komunalne odpadke. Poleg tega bodo očistili tudi okolice šol, vrtcev, naselij in sprehajalnih poti. Projekt se tokrat širi na globalno raven, in sicer v sklop globalne pobude World Cleanup 2012. Slovenski prostovoljci bodo del večmilijunske množice, ki bo od marca do septembra 2012 v svojih državah izvedla enodnevne prostovoljske čistilne akcije. V to ogromno čistilno akcijo je vključenih že preko 70 držav.

O tistem Antonu,

ki je Postojnčanom priskrbel elektriko

Dragana Čolić

2. marca 2012 je minilo natanko 100 let, odkar je preminil Anton Globočnik plemeniti Sorodolski. Bil je narodni buditelj, pravnik, politik in pisatelj, častni občan mesta Postojna, pravzaprav človek pred svojim časom. Čeprav se v Postojni ponašamo z ulico in šolo, ki nosita njegovo ime, si priznajmo, da o tem Antonu ne vemo veliko.

Vedo in še več bodo izvedeli šolarji

Na OŠ Antona Globočnika Postojna so v petek, 2. marca 2012, ob 100-letnici smrti Antona Globočnika plemenitega Sorodolskega za učence izvedli radijsko uro. Šolarji so s predstavitvijo njegove življenjske in poklicne poti spoznali, zakaj je Anton Globočnik pomemben za mesto Postojna. Učenci 7. c so na ta dan obiskali njegov grob na pokopališču v Postojni. Ob tej priložnosti so na šoli razpisali tudi likovni natečaj z naslovom Globočnik v Postojnski jami in k sodelovanju povabili osnovne šole Notranjsko-kraške regije ter OŠ Železniki, saj se je v Železnikih Globočnik rodil. Najboljše likovne stvaritve bo ocenila komisija, ki jo sestavljajo predstavniki Muzejskega društva Železniki, Občine Postojna in Postojnske jame.

Predan Postojnski jami

Anton Globočnik pl. Sorodolski se je na Kranjskem in v avstro-ogrskem cesarstvu uveljavil, še preden je prispel v Postojno. Bil je pomemben član društva Slovenija, ki je pripravilo program Zedinjena Slovenija. S programom, ki je nastal leta 1848, so zahtevali, naj se slovenske dežele združijo v eno kraljestvo s svojim deželnim zborom pod imenom Slovenija, naj se slovenski jezik enakopravno obravnava kot nemški, naj narod sam odloča o uvedbi slovenščine v šole in urade. Pred tem je Globočnik skupaj s Petrom Kozlarjem na podlagi kranjskega deželnega grba določil barve, ki so postale barve slovenske zastave. Najbolj plodno pa je njegovo delovanje v Postojni, kjer je začel z urejanjem Postojnske jame in njene okolice.

Od leta 1863 do 1885 je namreč Globočnik služboval kot postojnski okrajni glavar. Postal je tudi predsednik Jamske komisije, katere naloge so bile urejanje jame in spodbujanje turizma. Globočnik je v relativno kratkem času za Postojno naredil veliko. Na binkoštni ponedeljek leta 1864 je jamo prvič razsvetlil s petrolejkami. Na njegovo pobudo so v jami uredili pešpoti in vhod zaprli s kovinskimi vrati. Veliko je delal tudi na promociji podzemne lepote. Ne le, da je naročil, da se reklamni letaki izobesijo po vseh večjih avstrijskih kolodvorih, jamo je predstavljal na mednarodnih industrijskih razstavah. Poskrbel je tudi za to, da so si lahko obiskovalci kupili spominek na Postojnsko jamo. Čeprav bi se marsikdo ustavil že pri teh dosežkih, se je Globočnik gnil naprej. Od vhoda do vznožja Kalvarije je leta 1872 dal speljati jamsko železnico. Pred jamo so nato uredili še park in cesto z drevoredom. Tik pred zaključkom službovanja v Postojni pa je svojemu delu dodal še piko na i. Leta 1884 je namreč Postojna dobila elektriko. Po zapisih dr. Franceta Habeta je Postojna dobila prvo električno napeljavo na Kranjskem in prva na svetu v podzemlju.

Globočnik si je vzel čas tudi za razvijanje šolstva in narodno prebujanje. Po njegovem prizadevanju je bilo v postojnskem okrajnem glavarstvu ustanovljenih več šol. Zasluge za Globočnikov prispevek k razvoju Postojne so ob koncu njegovega službovanja v Postojni prepoznali občinski veljaki in Antona, o katerem sedaj vemo nekaj več, izvolili za častnega občana Postojne.

Na šoli še več za rojstni dan

Večjo prireditev na OŠ Antona Globočnika Postojna načrtujejo 17. maja 2012, nekaj dni pred Globočnikovim rojstnim dnevom. V sodelovanju z Notranjskim muzejem Postojna bodo pripravili priložnostno razstavo o življenju in delu Globočnika, na šoli bo potekala likovna razstava in aktivnosti, na katerih bodo učenci podrobneje spoznavali pomen Globočnika za Postojno in Slovenijo. V popoldanskem času bo sledila še kulturna prireditev v športni dvorani šole.

»Še vedno ocenjujemo, da je Globočnik premalo prepoznaven v Postojni, čeprav je bil zgodovinsko pomembna oseba. V naše aktivnosti se bodo vključevali tudi predstavniki Muzejskega društva Železniki, ki bodo v letu 2012 praznovali Globočnikovo leto, saj iz krajev okoli reke Sorice izhaja veliko pomembnih Slovencev. Tudi plemiški naziv Globočnika plemeniti Sorodolski govori o njegovem rojstnem kraju, saj si je ob podelitvi plemiškega naziva Anton Globočnik sam izbral ta naziv,« je povedala ravnateljica OŠ Antona Globočnika Sabina Ileršič Kovšca.

Filatelistično numizmatično društvo Postojnska jama (v ustanavljanju)

je ob obeležitvi stote obletnice smrti častnega občana Postojne in predsednika jamske komisije **Antona Globočnika pl. Sorodolskega** v Jamskem dvorcu pri Postojnski jami predstavilo priložnostne pisemske ovojnice in poštne žig ter filatelistično razstavo.

Razstava bo na ogled v Jamskem dvorcu vsak dan med 9.00 in 17.00 uro od 3. do vključno 22. marca 2012. Priložnostna ovojnica in žig sta naprodaj v trgovini Pod Skalco ob Proteusovi jami – Vivariju.

Še en spomin kot izziv

Lejla Novak

Hipotetični prikaz postavitve spominskih obeležij. Slika je simbolična!

Spomnimo. Že v pradavnini so po Postojnski kotlini potekale pomembne poti. V knjigi Postojnsko okrajno glavarstvo so avtorji zapisali, da je neimenovani zemljepisec iz Ravene v svojih spisih omenjal mesto »Porreston«. Nekateri zgodovinarji (dr. Kandler) menijo, da je bilo to mesto zgrajeno na Pivki.

Zaradi podobnih glasov v obeh imenih bi lahko predpostavljali, da je bilo rimsko naselje že tedaj zameetek za kasnejši razvoj Postojne in morda tudi za njeno ime. Potrditev najdemo tudi na Soviču. Posamezni gradbeni deli razvalin gradu na vzpetini pričajo in kažejo na rimsko zidovje. Nadaljnje življenje na gradu in njegova vloga v širšem zaledju potrjujeta, da je pod njim, po srednjeveških gradbenih načelih, začelo nastajati večje naselje. V oglejskih starih zapisih je postojnska posest omenjena že v letu 1136, kar pomeni, da se je tudi Postojna razvijala po evropskem kronološkem zaporedju. Vsi naslednji zapisi v različnih listinah potrjujejo, da je Postojna začela v 12. stol. nastajati in se razvijati tako kot druga naselja v Evropi. O tem priča tudi zapis v Postojnskem okrajnem glavarstvu: »... da se ob podnožju Soviča od severa proti jugu razprostira trg Postojnski, ki šteje 230 hiš. Zgornji del se imenuje »Majlond«. Sploh nabaja se tu dokaj lepih hiš in smelo trdimo, da je trg Postojnski najlepših jeder v naši deželi.«

V naslednjih stoletjih se je naselje razvijalo na vseh področjih, zato je dobilo tudi dokaj zgodaj mestne pravice (listina cesarja Franca, v kateri je povzdignil Postojno iz trga v mesto – 3. septembra 1909).

Izročila govore, da naj bi bil začetnik gradenj naselij Kajn. Bila naj bi tudi znamenje ustalitve nomadskih ljudstev. Strešniki in strešna opeka naj bi tedaj postali simbolni predmeti, ki varujejo pred slabim vremenom. Strešniki pa so tudi simbolizirali varovanje skrivnosti – zapiranje pred duhovnimi in razvojnimi silami, tudi odmik v pridobljeno in nameščeno bivališče, ker bi se drugače skrivnost pokvarila in izgubila. Zaradi teh in še drugih simbolov so mesta zgrajena tradicionalno kvadratno, kajti kvadrat pomeni stabilnost, nomadski šotori in tabori, ki so največkrat okrogli, pa so simbol gibanja.

Vsa naselja, tudi mesta, v svet odsevajo nekakšen »nebeški« red – iz sveta pa med drugim sprejemajo različne vplive. Zato

Hipotetični prikaz postavitve spominskih obeležij. Slika je simbolična!

so mesta predvsem podoba duhovnih središč – v njih je poudarjena geometrija, astrologija, energija, oblika. Postojna ima nakazano obliko podkve, ki po izročilu prinaša srečo. Mesta so torej ne nazadnje eden izmed simbolov matere z dvojnim vidikom: zaščite, ohranitve, ohranitve predvsem simbolov iz različnih področij življenja v njem.

V središču vsakega mesta naj bi stal(i) simbol(i). Kajti »... človeško bivanje na tem svetu poteka v senci (bronastih) likov«. Z bronastimi liki seveda mislimo na spomenike kot simbole življenjskih vrednot, kot nujni sestavni del materialnega in duhovnega življenja, kot znamenje mesta. Brez mesta ni spomenikov in brez spomenikov ni mesta. Zato v (bronastih) likih lahko združujemo vse oblike, posledice, sredstva v zvezi z obstajanjem mesta in človeške družbe v njem. »Če ne prozvajate bronastih likov, ste verjetno živi, niste pa ljudje, ampak kakšna druga vrsta živih bitij« (Albert Goldstein).

Postojna se res ne more pohvaliti z (bronastimi) liki, čeprav je tu ustvarjala cela paleta ljudi, ki so bistveno pripomogli, da je postala znana po vsem svetu in bi si še kako zaslužili dostojno obeležje.

Središče Postojne (Titov trg, Rdeči trg, Mestni trg ...) bi se lahko imenoval trg Luke Čeča, najditelja notranjih prostorov Postojnske jame. Odkritje, ki je obrnilo življenje Postojnčanov »na glavo« in ima neprecenljivo vrednost. Trg bi lahko postal pravzaprav simbol Krasa, kraškega podzemlja, jamarstva ... dve človeški ribici že ima, Inštitut za raziskovanje Krasa tudi in upravičeno bi na trgu lahko postavili lik Luke Čeča. Pred pročeljem Inštituta bi bila lahko postavljena mala »aleja« tistih, ki so najbolj pripomogli, da je Postojnska jama in z njo Postojna zaslovela: Anton Globočnik – preprečil, da jama ni prešla v tuje roke in jo je tudi uspešno promoviral, Josip Jeršinovič – prvi uredil jamo, Štefan Lapajne – avtor Kronike jame, Ivan Andrej Perko – dolgoletni ravnatelj jame, njen raziskovalec, pobudnik biospeleološkega laboratorija v njej, speleološkega muzeja in speleološkega raziskovalnega inštituta v Postojni, Jan Ružička – udeleževal se je ekspedicij Antrona po podzemeljski Pivki in

risal načrte novo odkritih delov Postojnske jame, Alojz Schaffenrath – prvi urejal turistične naprave v jami in slikar njenih motivov, Alfred Šerko – prvi ravnatelj jame v svobodi, prvi vodja Inštituta za raziskovanje krasa in avtor zajetnega vodiča po naših turističnih jamah, poet Johann Georg Fellingner, ki je še pred odkritjem notranjih delov jame v izbranih verzih opeval njeno lepoto in še nekateri drugi in naj nam bo oproščeno, če jih ne omenjamo. Spomin na ljudi, ki so veliko, res veliko naredili, da je jama zaslovela po vsem svetu, in mu tudi posredovali strokovne zapise o kraškem podzemlju, bi lahko tudi na območju Postojnske jame dobil vidnejšo, predvsem pa spodobnejšo podobo, kot pa so le majhne plošče v plesni dvorani, ki jih je komaj opaziti, prebrati pa sploh ne, kajti mimo njih vlak pelje precej hitro.

Naj še spomnimo, da ima Postojna tudi na drugih področjih izjemno pomembne ljudi, predvsem kulturne ustvarjalce, ki bi jim morali prav tako nameniti večjo pozornost, biti nanje ponosni in jih tudi vidnejše predstaviti: Alojz Srebotnjak – skladatelj, Vilko Ukmar – glasbeni delavec in skladatelj, Frančišek Smerdu – kipar, Alojz Kraigher – pripovednik, Franjo Bučar – pevec in režiser, Mileva Zakrajšek – dramska igralka ... Tudi na tem mestu naj nam bo oproščeno, da ne nadaljujemo z naštevanjem.

Smo Postojnčani tako nevhvalni?

Kranjski Homer

Tudi v postojnski knjižnici Bena Zupančiča

Dragana Čolić

V postojnski knjižnici Bena Zupančiča so 2. februarja 2012 predstavili prve tri od petih knjig celovitega prevoda Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske. O kapitalnem delu, Slavi in drugih manj znanih Valvasorjevih delih so spregovorili: prevajalec Primož Debenjak, strokovnjakinja za antikvarna gradiva Stanka Golob ter urednik in direktor Zavoda Dežela Kranjska, ki je Slavo izdal, Tomaž Čeč.

»Valvasor je verjetno največji genij, kar jih je živelo v naših krajih. Je slovenski Leonardo da Vinci, polihistor, mojster na vseh področjih,« pove Čeč. Doda še »Slava Vojvodine Kranjske je pomembna zato, ker je to edina knjiga, ki do 19. stoletja popisuje življenje, zgodovino Slovenije oziroma takratne Kranjske v vseh pogledih. Če ne bi imeli te knjige, bi bilo pol naše zgodovine izgubljene.«

Slava vojvodine Kranjske, ki jo je spisal baron Janez Vajkard Valvasor, je sestavljena iz 15 knjig, vezanih v štiri dele. Napisana je na 3552 straneh, poleg tega pa ima še 24 prilog in 528 bakrorezov. Original je v večini napisan v takratni nemščini, vsebuje pa tudi latinske, hrvaške, hebrejske in starogrške tekste. Valvasorja je zanimalo čisto vse – zgodovina, geografija, topografija, medicina, biologija, etnologija, geologija in druge vede tedanjega časa. Knjigo, zaradi katere je po dolgem in po čez prejahal takratno Kranjsko, je spisal v nekaj letih in jo izdal 1689 v Nürnbergu.

Pri prevajanju Slave vojvodine Kranjske je sodelovala mala vojska strokovnjakov. Družina Debenjak pa je s prevodi iz nemščine prispevala levji delež. Kot pravi Primož Debenjak, je prevajalsko delo zelo zahtevno, a v veliko veselje. »Bolj ko beremo, bolj nam je jasno, da je velika škoda, da Slava ni bila prevedena že prej. Mislim, da bi bila samozavest Slovencev drugačna, če bi prevod dobili pred kakšnimi 150 leti, ker bi videli, da je bila Kranjska bolj pomembna, kot so si oni mislili.« Celovit prevod smo dočakali po 320 letih.

Pravi Kranjci – Pivčani

Vse tri do sedaj prevedene knjige Slave vojvodine Kranjske najdete na domoznanskem oddelku postojnske knjižnice Bena Zupančiča. Valvasor se je namreč podrobno posvetil tudi Notranjski oziroma kot ji pravi – četrta Kranjska petina, kamor spadata Kras in Pivka, z vsem kar spada zraven.

Čeprav se opis zdi ohlapen, je pri v svoji razlagi o mejah Notranjske zelo podroben, pravi, da med Notranjce spadajo Vipavci, Kraševci, Čiči in pravi Kranjci – Pivčani. Opiše njihovo nošo, govorico in nakaže na značajske lastnosti Notranjcev, branje teh podatkov pa je na trenutke precej zabavno. Svojo razlago o mejah Notranjske dopolni z bakrorezom.

Valvasor je bil pri svojem delu zelo temeljit in dosleden. Ko piše o Notranjski, med drugim navaja njene samostane in župnije, posveti se gradovom, obsežno popiše tudi vasi na našem koncu. Zanimiv je zapis o vasi Orehek. Orehek (Oreihek), leži pri gradu Orehek in ima tako odlično dobre njive, da se pšenici tako kot v Studencu ne sme pomagati z gnojenjem in da zemlja, če seješ rž, namesto rži rodi pšenico (Valvasor:2009:323). O reki Pivki zapiše Poykh, Pivka, izvira na ravnem polju in steče v zemljo oziroma v pečino pred Postojno pri jami. Poganja precej mlinov, ima pa tudi različne ribe, na primer ščuke, klene in podobno (Valvasor:2009:337).

Valvasor ni skrival zmedenih občutkov ob obisku Postojnske jame. Istočasno se mu je zdela lepa in grozljiva ... v tej jami človek na več mestih uzre strašne višine, na mnogih drugih mestih pa je videti, kot bi bilo vse polno stebrov in tako nenavadnih likov, kot bi videl vso mogočo golazen pred seboj, kače in druge živali, vse mogoče strašljive like duhov ter različne spačene obraze in pravljичne živali in podobno ... Na nekaterih krajih pa človek v jami naleti na kar najlepše in občudovanja vredne dvorane, v katerih bi lahko uprizarjali komedije (Valvasor:2008:341).

Bolj všeč (ali pa manj grozljiva) mu je bila jama v Predjambi. Pri gradu Lueg (ali Jama) je jama, ki je taka nenavadna redkost, da jo lahko z vso pravico imenujemo zakladnico nenavadnosti in zmagoslavje spretnosti narave pod zemljo, saj je prav redko delo in pravo čudo narave. In v nadaljevanju doda: »Precej klastar visoko nad to luknjo je strašno velika luknja in na široko odprt prostor, v katerem stoji velik grad, zgrajen v celoti v luknji, tako da nanj sploh ne more deževati. In v tem gradu vse poletje stanuje gospod grof Cobenzel z vsem svojim spremstvom (Valvasor:2009:343).«

Pri Zavodu Dežela Kranjska pripravljajo četrto knjigo, ki naj bi izšla oktobra letos. Peta in zadnja – Studia Valvasoriana, pa bo projekt zaokrožila oktobra prihodnje leto. Celotna zbirka bo na voljo tudi v postojnski knjižnici Bena Zupančiča.

Regijska varna hiša Kras

odprla vrata za ženske in otroke žrtve nasilja

Valentina Kovač in Nataša Prelesnik Korošič, strokovni delavki VH Kras

Zmerjanje, žaljivke, udarci, brce, izsiljevanje glede denarja – žal se tovrstno nasilje dogaja tudi v naših domovih, skrito za štirimi stenami. Žrtve nasilja so najpogosteje ženske in otroci. Včasih ni druge možnosti, kot da se ženska (lahko s svojimi otroki) umakne v varno okolje in tako odpre možnost za spremembo sebi, otrokom in tudi tistemu, ki izvaja nasilje.

Varna hiša predstavlja za ženske, žrtve nasilja, možnost varnega umika, čas in prostor za razmislek ter iskanje novih poti. Varne hiše že več let delujejo po Sloveniji, nazadnje pa se je odprla tudi Regijska varna hiša Kras na področju Obalno-kraške regije s podporo naslednjih občin: Cerknica, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Izola, Komen, Koper, Miren-Kostanjevica, Piran, Pivka, Postojna in Sežana. V letu 2012 upamo tudi na podporo s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Velika zahvala gre tudi donatorjem, nekaterim podjetjem in posameznikom, ki so omogočili, da smo opremili sobe in uredili hišo, primerno za bivanje (posteljnina, posoda, hrana ...).

Sprejem v varno hišo

Ženska, ki potrebuje umik v varno hišo, pokliče v varno hišo na številko 070 754 530 in se dogovori za uvodni razgovor. Lahko pa se zgloši tudi na pristojnem centru za socialno delo. Pomoč v obliki informiranja in svetovanja dobijo tudi ženske, ki se še niso odločile za umik iz nasilja.

Življenje v varni hiši

V varni hiši vsaka uporabnica dobi sobo, v skupni uporabi so kuhinja, jedilnica, dnevna soba, terasa ter dvorišče. Uporabnica sama vodi in skrbi za svoje gospodinjstvo ter je odgovorna za vzgojo in varstvo svojih otrok. Za sobivanje v varni hiši pa je pomembno tudi sodelovanje in dogovarjanje z drugimi uporabnicami.

Vsaka uporabnica ima v varni hiši svojo svetovalko, s pomočjo katere aktivno rešuje svojo situacijo. Glede na potrebe, zmoglosti in želje uporabnice izdelata individualni načrt. Glede na stopnjo ogroženosti izdelata varnostni načrt, ki ga prilagajata vsem okoliščinam, ki vplivajo na varnost uporabnice, njenih otrok in sostanovalk.

Zaradi varnosti je pomembno, da je lokacija varne hiše tajna, kar morajo upoštevati tudi uporabnice. V kolikor uporabnica komurkoli pove za lokacijo hiše, se mora, zaradi svoje varnosti in varnosti sostanovalk, v najkrajšem možnem času izseliti. Iz enakega razloga uporabnice ne smejo v hiši sprejemati obiskov.

V hiši ni dovoljeno uživanje alkohola, prepovedanih drog in nepredpisanih zdravil. V varni hiši tudi ne sprejemamo domačih živali.

Uporabnica je lahko v hiši največ leto dni. Cena bivanja je enotna za vse uporabnice. Mesečni znesek znaša 30 % denarne socialne pomoči za žensko, 10 % za prvega otroka ter 5 % za drugega in vsakega nadaljnjega otroka. V primeru, da se uporabnica znajde v hudi finančni stiski, se plačilo bivanja ureja v okviru njenih finančnih zmoglosti.

Pokličite nas, v kolikor potrebujete pomoč v stiski ali informacijo v zvezi z nasiljem. V Regijski varni hiši Kras pa bomo hvaležni tudi za vašo pomoč v obliki podarjenih oblačil, pripomočkov za otroke (avtosedeži, didaktične igrače ipd.), veseli bi bili tudi podarjene televizije, radia in podobno.

Križanka

Geslo nagradne križanke na osenčenih poljih ter svoj naslov pošljite na dopisnicah na naslov: **Glasiło Postojnski preprih, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna, najkasneje do 25. marca 2012.**

Med pravilni rešitvami bomo izžrebali tri nagrajence, nagrade podarja OBČINA POSTOJNA:

- 1. nagrada:**
knjiga Dober dan Krpanova dežela
- 2. nagrada:**
CD plošča MePZ Postojna, obesek za ključke
- 3. nagrada:**
priložnostno darilo

Pravilno rešeno geslo prejšnje križanke: NOVA OPEL AMPERA

- 1. nagrada:**
vikend z vozilom Opel
- 2. nagrada:**
komplet predpražnikov za avto
- 3. nagrada:**
obesek za ključke Opel Sawal

Izžrebani nagrajenci so:

1. Marica Fajdiga, Postojna
2. Dragica Širca, Studeno
3. Magda Podboj

Nagrade prevzamete na naslovu podjetja: Sawal d. o. o., Tržaška cesta 61, Postojna

	Avtor: Matej Masle	zadružna gospodar. skupnost v Izraelu	dolgotrajno pustolovsko potovanje	grad pri Vrhniki (muzej)	slovenski maneken Koblica	ljubezen dr. Zivaga
	slovenski režiser in igralec (Boris)					
	mimo sočije					
	kamenček v školjki trojanski junak					
Peter Vilfan		angleško svetlo pivo	južnoam. prč z velikim klunom	javor (lat.)		rojni kraj Ivana Tavčarja
bela brazgotinasta poga na občni mrežnici				kratica za avlocesto		destilat premoga, ter
jelen z velikim rogoviem, damjak					stokanje okamenela smola	
razvoj						Irena Azbeli Trstanova ljubica
surovina za sveče				mučitelj grim s črnimi plodovi		
podzemni žučkojed			100 m2 mejna reka med ZDA in Mehiko	hr. pesnik (Vladimir) spnenčeva usedina		
neokretnost, nerodnost					reka v Sibiriji ugrabljenka	
srednje-ameriški indijanci			zimski šport oborožen spopad			
letovišče na Z obali Istre						udeležanec stavke
španski slikar, grafik in kipar (Pablo)	upomk s spremeni- vim uporom					nevama in škodjiva pedavina
dogodivščina					imeje, lastnina poveje	
Ike Eisenhower		železov oksid mesto na Portugalskem		učenje škotski pesnik (Walter)		teritorialna obramba gl. mesto Egipta
mesto majevske kulture			šahovska figura astronaut Armstrong			
samo-glasniški stik				am. igračka Gardner kraj na Primorskem		
med			geološka doba solmzacijski zlog			avtomobilska oznaka Maroka
nebesno telo				nepri-jeten občutek		
slovenski pevec Pestner		nizek ženski glas		drobna luknjica v koži		

Smeh ni greh :-D

Zakaj petelini tako zgodaj kikirikajo?
Ker, potem ko se zbudijo kokoši, ne pridejo do besede.

Kolofon: Postojnski preprih je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov. • **Postojna, marec 2012, leto izdaje 6, številka 19** • **Naslov uredništva:** Glasilo Postojnski preprih, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna / T: 05/7280 721 / E: postojnski.preprih@postojna.si • Glasilo je vpisano v Razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 1249. ISSN 1855-2382. • **Izdajatelj in založnik:** Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna • **Za Občino Postojna:** župan Jernej Verbič. • **Uredniški odbor:** Boštjan Udovič (odgovorni urednik), Polona Škodič, Tibor Rep, Brane Fatur, Miran Žitko, Dolores Dolenc Bajc • **Lektoriranje:** Margit Berlič Ferlinc • **Fotografije:** Arhiv Občine Postojna, Foto Atelje Postojna, Valter Leban, Beti Bricelj, Arhiv Podjetja Postojnska jama d.d., • **Oblikovanje:** Barbara Kogoj • **Tisk:** Abakos d.o.o., 6.400 izvodov • Glasilo se financira iz sredstev občinskega proračuna Občine Postojna ter iz sredstev oglaševanja. • Avtor nepodpisanih člankov je odgovorni urednik.

Nova ZAFIRA TOURER

USTVARJENA ZA VELIKO ŽIVLJENJA.

Dodajte vašemu življenju kanček enostavnosti.

Povprečna poraba goriva: od 4,5 do 7,2 l/100 km. Emisije CO₂: od 119 do 169 g/km. Vse nadaljnje informacije o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO₂ iz novih osebnih vozil najdete v priložnem priročniku o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite pri pooblaščenem Opel partnerju in na spletni strani www.opel.si. Podatki se ne nanašajo na posebno vozilo in niso del ponudbe. Služijo izključno za primerjavo različnih različic vozila. Poraba goriva in emisij CO₂ ni odvisna le od učinkovite uporabe motornih vozil, ampak od načina vožnje in drugih, netehničnih dejavnikov. Slike so simbolne.

Wir leben Autos.

SAWAL POSTOJNA

tel.: 05 726 44 44
www.sawal.si

SAWAL NOVA GORICA

tel.: 05 330 63 33
www.sawal.si

SAWAL KIDRIČEVO

tel.: 02 796 33 33
www.sawal.si

KULTURNI DOGODKI V OBČINI POSTOJNA

Datum / ura	Dogodek	Lokacija	Organizator
od 25. 1. 2012 do 12. 5. 2012	FOSILI IZ OKOLICE KAMNIKA Gostujoča razstava	Notranjski muzej Postojna	Zavod Znanje Postojna, OE Notranjski muzej Postojna
nedelja 11. 3. 2012 ob 19.00	GORENJSKI SLAVČEK Opera v dveh dejanjih (za izven)	Kulturni dom Postojna	Občina Postojna
četrtek 15. 3. 2012 ob 18.00	KDO JE NAPRAVIL VIDKU SRAJČICO (igrajo učenci iz Bukovja in Studenega)	Kulturni dom Studeno	Podružnični šoli Bukovje in Studeno
četrtek 15. 3. 2012 ob 19.00	INŠTRUKCIJE IZ ŽIVLJENJA Muzikal (nastopajo: dijaki dramske skupine Šolskega centra Postojna, pod vodstvom mentorice Katje Koren Valenčič, Big band Šolskega centra Postojna s solisti, pod vodstvom mentorja Tomaža Nedoha in plesna skupina šole)	Kulturni dom Postojna	Občina Postojna
nedelja 18. 3. 2012 ob 19.00	LETNI KONCERT VOKALNE SKUPINE ELUM	Dvorana Glasbene šole Postojna	Vokalna skupina Elum
sreda 21. 3. 2012 ob 18.00	NEKOGA MORAŠ IMETI RAD Kulturna prireditev s priložnostno razstavo likovnih del (sodelujejo: otroci iz vrtca in učenci OŠ Prestranek)	Kulturni dom Postojna	OŠ Prestranek
sreda 21. 3. 2012 ob 18.00	KONCERT DUA CLARIPIANO (Dušan Sodja - klarinet, Tatjana Kaučič - klavir)	Dvorana Glasbene šole Postojna	Glasbena šola Postojna
četrtek 22. 3. 2012 ob 18.00	LEVSTIKOVO ZMERJANJE NARODNIH VELJAKOV Monodrama (izvedba: akademski igralec Anatol Štern)	Čitalnica Knjižnice Bena Zupančiča Postojna	Knjižnica Bena Zupančiča Postojna
torek 27. 3. 2012 ob 9.00	OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN OI JSKD	Kulturni dom Postojna	OI JSKD Postojna

Pridržujemo si pravico do spremembe programa zaradi okoliščin, na katere nimamo vpliva.

Dodatne informacije vam nudimo na Občini Postojna. Priporočamo, da program prireditev spremljate na www.postojna.si

Gostujoča geološka razstava: NAJSTAREJŠI FOSILNI MORSKI KONJIČKI NA ZEMLJI

25. januar – 12. maj 2012

Kolodvorska cesta 3
Postojna